

Vysoká škola logistiky o. p. s.

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Přerov 2022

Bc. Denisa Kakarová

Vysoká škola logistiky o. p. s.

**Dopravné zabezpečenie požiarnej
ochrany obyvateľstva obce**

(Diplomová práca)

Přerov 2022

Bc. Denisa Kakarová

Vysoká škola
logistiky
o.p.s.

Zadání diplomové práce

studentka

Bc. Denisa Kakarová

studijní program

Logistika

Vedoucí Katedry magisterského studia Vám ve smyslu čl. 22 Studijního a zkušebního řádu Vysoké školy logistiky o.p.s. pro studium v navazujícím magisterském studijním programu určuje tuto diplomovou práci:

Název tématu: **Logistika služeb požární ochrany obyvatel vybrané obce**

Cíl práce:

Na základě teoretických poznatků z oblasti logistiky služeb bezpečnosti a ochrany obyvatel a krizového řízení zpracovat analýzu materiálního vybavení a technického zabezpečení činností hasičského záchranného sboru ve Štúrovu. Identifikovat kritická místa a navrhnout opatření na zlepšení. Návrh zhodnotit.

Zásady pro vypracování:

Využijte teoretických východisek oboru logistika. Čerpejte z literatury doporučené vedoucím práce a při zpracování práce postupujte v souladu s pokyny VŠLG a doporučeními vedoucího práce. Části práce využívající neveřejné informace uveďte v samostatné příloze.

Diplomovou práci zpracujte v těchto bodech:

Úvod

1. Logistika služeb bezpečnosti a ochrany obyvatelstva
2. Analýza současného stavu logistických činností hasičského a záchranného sboru v Štúrovu
3. Identifikace kritických míst a návrh opatření na zlepšení
4. Zhodnocení návrhu

Závěr

Rozsah práce: 55 – 70 normostran textu

Seznam odborné literatury:

GOZORA, Vladimír. Krizový manažment podniku. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-805-6.

HLAVOŇ, Ivan a Luboš MAHDOŇ. Pripravenosť na krízové situácie a bezpečnosť v doprave. Přeov: Vysoká škola logistiky, 2017. ISBN 978-80-87179-51-2.

MÍKA, Vladimír, HUDÁKOVÁ, Mária a Ladislav ŠIMÁK. Manažment a krízový manažment: (úvod do krízového manažmentu). Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 2015. ISBN 978-80-554-1161-3.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Markéta Gáspár, PhD.

Datum zadání diplomové práce:

31. 10. 2021

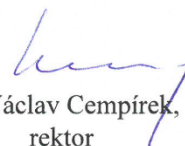
Datum odevzdání diplomové práce:

12. 5. 2022

Přeov 31. 10. 2021

Ing. Blanka Kalupová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.
rektor

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a že jsem ji vypracovala samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a že jsem v práci neporušila autorská práva ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o autorském právu, o právech souvisejících

s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Prohlašuji, že jsem byl/a také seznámen/a s tím, že se na mou diplomovou práci plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo. Beru na vědomí, že Vysoká škola logistiky o.p.s. nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro pedagogické, vědecké a prezentační účely školy. Užiji-li svou diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat předtím o této skutečnosti prorektora pro vzdělávání Vysoké školy logistiky o.p.s.

Prohlašuji, že jsem byla poučena o tom, že diplomová práce je veřejná ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 47b. Taktéž dávám souhlas Vysoké škole logistiky o.p.s. ke zpřístupnění mnou zpracované diplomové práce v její tištěné i elektronické verzi. Souhlasím s případným použitím této práce Vysokou školou logistiky o.p.s. pro pedagogické, vědecké a prezentační účely.

Prohlašuji, že odevzdaná tištěná verze bakalářské/diplomové práce, elektronická verze na odevzdaném optickém médiu a verze nahraná do informačního systému jsou totožné.

V Přerove, dne

.....

podpis

Pod'akovanie

Týmto sa chcem pod'akovať mojej vedúcej diplomovej práce Ing. Markéta Gáspár, PhD. za jej cenné a odborné rady, smerovanie, ochotu a odborné vedenie pri vypracovávaní diplomovej práce. Moje pod'akovanie tiež patrí príslušníkom OR HaZZ v Nových Zámkoch, pracovisku Štúrovo za odborné rady a poskytnuté informácie, ktoré boli pre mňa veľkým prínosom pri písaní mojej diplomovej práce.

Anotácia

Diplomová práca sa zaoberá dopravnými zabezpečeniami požiarnej ochrany obyvateľstva obce. V teoretickej časti práce sa zameriavam na vymedzenie základných pojmov spojených s problematikou - logistikou služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľstva, dopravou, charakteristikou hasičského a záchranného zboru v SR a legislatívou v oblasti ochrany pred požiarmi. Praktická časť práce sa sústreďuje na analýzu súčasného stavu logistických činností hasičského a záchranného zboru v Štúrove a identifikáciu kritických miest a návrh opatrení a zlepšení.

Kľúčové slová:

logistika, logistika služieb, logistické činnosti, dopravná infraštruktúra, Hasičský a záchranný zbor, ochrana obyvateľstva, hasič, technické prostriedky, technika, vozidlo

Annotation

The diploma thesis deals with security of transportation and fire protection of the village population. In the theoretical part of the work, I am focusing on the definition of basic concepts associated with the problematics – logistics of security services and protection of the population, transport, characteristics of the Fire and Rescue Services of the Slovak Republic and legislation in the field of fire protection. The practical part of the work focuses on the analysis of the current state of logistics activities of the Fire and Rescue Organisation in Štúrovo and the identification of critical points, the proposal of measures and improvements.

Keywords:

logistics, service logistics, logistics activities, transport, Fire and Rescue Corps, population protection, Firefighter, Technical Means, Technique, vehicle

Obsah

Úvod.....	10
1 Logistika služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľstva.....	11
1.2 Doprava	12
1.2.1 Cestná doprava	13
1.2.2 Železničná doprava.....	13
1.2.3 Vodná/lodná doprava	14
1.2.4 Letecká doprava.....	15
1.2.5 Kombinovaná doprava	15
1.2.6 Dopravná politika a logistika.....	16
1.3 Bezpečnosť a ochrana obyvateľstva.....	16
1.4 Logistika služieb bezpečnosti a ochrany.....	17
1.4.1 Zaradenie služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľstva	18
1.4.1 Charakteristika hasičského a záchranného zboru v SR.....	19
1.4.2 Legislatíva v oblasti ochrany pred požiarimi	21
2 Analýza súčasného stavu logistických činností hasičského a záchranného zboru v Štúrove.....	23
2.1 Charakteristika mesta Štúrovo a jeho dopravná infraštruktúra	23
2.2 OR HaZZ v Nových Zámkoch – Hasičská stanica v Štúrove.....	24
2.2.1 Štruktúra rozmiestnenia pracovných síl podľa odbornosti a vzdelania.....	26
2.2.2 Vnútoraná organizácia hasičskej jednotky	26
2.2.3 Poriadok výkonu zmenovej služby	28
2.2.4 Úlohy strojnej služby	30
2.2.5 Protiplynová služba	31

2.2.6 Hasičská záchranná služba	32
2.2.7 Povodňová záchranná služba.....	34
2.2.8 Spojovacia služba	40
2.3 Úlohy hasičskej jednotky	41
2.4 Postup riadenia príslušníkov pri zásahu v praxi.....	44
2.4.1 Hasiaci prístroj.....	47
2.4.2 Hasičská výzbroj	49
2.4.3 Vozidlový park Hasičskej stanice v meste Štúrovo.....	52
3 Identifikácia kritických miest a návrh opatrení a zlepšení	61
3.1 Návrh vozidlo.....	61
3.2 Návrh hrádza	63
3.3 Návrh čln.....	64
4 Zhodnotenie návrhu	66
Záver	67
Zoznam zdrojov	68
Zoznam skratiek.....	70
Zoznam grafických objektov a tabuliek.....	71

Úvod

V súčasnej dobe je problematike ochrany obyvateľstva venovaná veľká pozornosť. Základným úkolom orgánu štátu a územných samosprávnych celkov pri príprave na mimoriadne udalosti a ich riešení je ochrana života, zdravia, majetku obyvateľstva a životného prostredia.

Zamestnanci hasičských záchranných zborov SR sú tí, ktorí denno-denne nasadzujú svoje životy, aby zachránili naše životy alebo aby zachránili naše majetky. Pri písaní mojej záverečnej práce, pri konzultácii so zamestnancami Hasičského zboru v Štúrove, pri obhliadke stanice som si uvedomila, čo všetko toto povolanie so sebou prináša a aká je logistika nenahraditeľná práve v tomto odbore.

Diplomová práca venuje problematike dopravného zabezpečenia požiarnej ochrany obyvateľstva obce. Diplomová práca pozostáva z teoretickej a praktickej časti a je rozdelená do štyroch kapitol.

Prvá kapitola práce sa zaoberá logistikou služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľstva, dopravou a jednotlivými druhmi dopravy na teoretickej úrovni. Ďalej rieši problematiku bezpečnosti a ochrany obyvateľstva. Pozornosť venujem aj charakteristike hasičského a záchranného zboru v SR a legislatíve v oblasti ochrany pred požiarmi.

Druhá kapitola obsahuje charakteristiku hasičského a záchranného zboru v Štúrove, ďalej sa sústreďí na analýzu súčasného stavu logistických činností zboru a na jednotlivé odborné služby, ktoré vykonáva hasičský záchranný zbor a úlohy hasičskej jednotky.

Tretia kapitola sa venuje odhaleniu kritických miest v logistickom reťazci zboru a na návrhy, ktoré by mohli dopomôcť k zlepšeniu ich činnosti.

Posledná štvrtá časť práce je zhodnotením návrhov, ktoré sa navrhli v tretej kapitole.

Cieľom diplomovej práce je na základe teoretických poznatkov z oblasti logistiky služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľov a krízového riešenia spracovať analýzu materiálneho vybavenia a technického zabezpečenia činností hasičského záchranného zboru v Štúrove. Identifikovať kritické miesta a navrhnúť opatrenia na zlepšenia. Návrh zhodnotiť.

1 Logistika služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľstva

Logistika je ekonomická disciplína, ktorá sa zaoberá so systémom riešení, celkovou optimalizáciou, koordináciou a synchronizáciou reťazcov hmotných a nehmotných operácií, ktoré sú nevyhnutné pre reťazce na pružné a hospodárne dosiahnutie konečného efektu pri optimálnych nákladoch a vznikajú ako dôsledok deľby práce v spojení s výrobou a s obehom určitej produkcie. [1]

Logistiku ďalej môžeme zdefinovať prostredníctvom definície, ktorú vo svojej publikácii použil Malejčík, A.: Logistika s najväčšou pravdepodobnosťou je odvodený z gréckeho preju „logos“, ktorý znamená reč, intelekt, rátanie, ale aj „logistikon“ so značením rozumu, dômyselnosti, alebo z francúzskeho slova „loger“, čo bol pojem, ktorý sa využíval na označenie prechodného bývania vojakov alebo cestujúcich. [2]

Podstata logistiky spočíva v tom, aby správny a konečný spotrebiteľ dostal určité produkty alebo služby v správnom čase, na správne miesto, v požadujúcom množstve a kvalite pri vynaložení minimálnych primeraných nákladov za vhodnú cenu. Logistika bezprostredne súvisí s činnosťami ako výroba, doprava a zásobovanie. Každá logistická firma do značnej miery realizuje dopravnú činnosť, prípadne ich činnosť s dopravou veľmi úzko súvisia. Doprava je operným bodom a je jednou z najzásadnejších súčastí logistiky. Logistický systém je možné chápať ako súbor prvkov a vzájomných väzieb medzi jednotlivými prvkami, ktorými sú procesy, pracoviská, útvary a podniky.

Logistický systém ako celok tvorí informačný systém, riadiaci systém a materiálový systém.

1. **Informačný systém** – zabezpečuje spracovanie, prenos a kontrolu dát súvisiacich s logistickou prevádzkou, napr.: pohyb dopravných prostriedkov a materiálu.
2. **Riadiaci systém** – zaoberá sa spracovaním informácií v mieste ich vzniku alebo realizáciu, a to v reálnom čase. Efektívnosť takého riadenia je ovplyvnená kvalitou informácií, ich dostupnosťou, aktuálnosťou a použiteľnosťou.
3. **Materiálový systém** – zaoberá sa evidenciou materiálu a riadením materiálového zabezpečenia. [3]

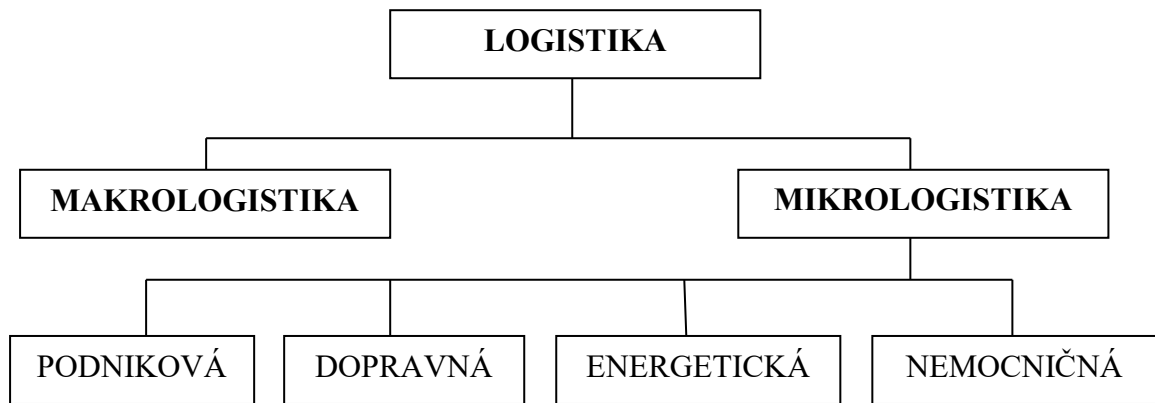

Schéma 1.1 Členenie logistiky podľa oblastí a úrovní (Buková a kol. 2008) [3]

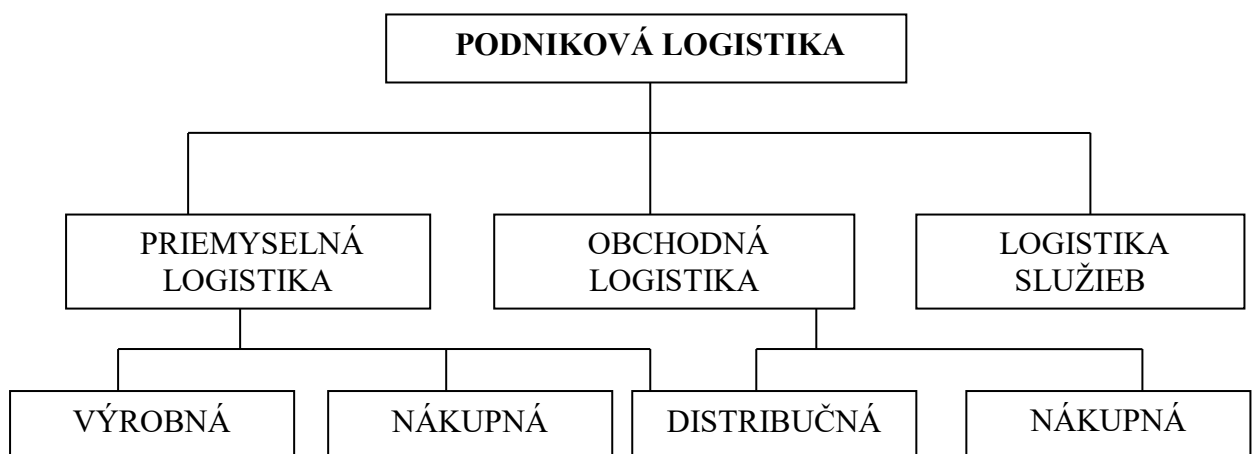

Schéma 1.2 Členenie podnikovej logistiky (Buková a kol. 2008) [4]

1.2 Doprava

Doprava je súhrn jednotlivých činností, pomocou ktorých sa uskutočňuje pohyb dopravných prostriedkov po dopravných cestách, pričom ako dopravné prostriedky možno označiť všetky technické zariadenia, prostredníctvom ktorých dochádza k premiestneniu materiálov, tovarov a výrobkov.

Patrí medzi najrýchlejšie sa rozvíjajúce sektory národného hospodárstva. Cieľom dopravnej politiky štátu je optimalizácia podielu jednotlivých druhov dopravy na celkových výkonoch dopravného systému štátu pri súčasnom rešpektovaní princípu trvale udržateľného rozvoja a ochrany životného prostredia [5]

Doprava je základným pilierom logistiky. Nemusí byť vždy súčasťou logistiky. Pokiaľ nebude doprava súčasťou integrovaného systému, nebude riadená pomocou moderných metód, nebude vytvárať synergický efekt, potom sa jedná o obyčajnú dopravu. Je to činnosť

charakterizovaná pohybom dopravného prostriedku po dopravnej ceste, kde sa premiestňujú osoby alebo veci z jedného miesta do druhého. [6]

Dopravný systém je tvorením jednotlivými druhmi dopravy a ich dopravnou infraštruktúrou. Existujú rôzne hľadiská na základe ktorých je možné jednotlivé dopravné systémy klasifikovať. Najhlavnejšie hľadisko je členenie podľa druhu dopravy, ktoré pozostáva z cestnej, železničnej, leteckej, vodnej a kombinovanej dopravy.

1.2.1 Cestná doprava

Cestnou dopravou sa rozumie pohyb cestných dopravných prostriedkov po cestnej dopravnej ceste. Cestná doprava je súhrn činností, ktoré zabezpečujú prepravu osôb, zvierat a všetky vozidlá, ako aj premiestňovanie vozidiel po diaľniciach, cestných, miestnych komunikáciách a verejne prístupných účelových komunikáciách a voľnom teréne. Dopravnou infraštruktúrou rozumieme všetky dopravné cesty určené pre pohyb cestných vozidiel vrátane potrebného vybavenia. Dopravnou cestou cestnej dopravy sú pozemné komunikácie. Cestná doprava má v porovnaní s ostatnými dopravnými systémami celú radu špecifik, ktoré sa týkajú aj jej infraštruktúry.

Technickú základňu cestnej dopravy tvoria:

- pozemné komunikácie
 - diaľnice
 - cesty
 - miestne komunikácie
 - účelové komunikácie
- dopravné stavby
- dopravné prostriedky. [7]

1.2.2 Železničná doprava

Železničná doprava je koľajová doprava prevádzkovaná na železničnej dráhe. Je to súhrn činností, ktoré zabezpečujú prepravu osôb, zvierat a všetky vozidlá, ako aj premiestňovanie samotných železničných vozidiel po koľajniciach. Železničnú dopravu je možné rozdeliť na osobnú a nákladnú železničnú dopravu. Železničnou dopravou sa rozumie pohyb železničných dopravných prostriedkov po železničnej dopravnej ceste. Dopravnou infraštruktúrou pre železničnú dopravu sa rozumieme všetky dopravné cesty určené pre pohyb železničných vozidiel vrátane potrebného vybavenia. Dopravnou cestou dráhovej

dopravy je dráha. Podľa zákona o dráhach, dráha sa rozumie cesta určená k pohybu koľajových vozidiel, ktorá zahŕňa pevné zariadenia potrebné pre zabezpečenie plynulosti železničnej dopravy. Dopravná cesta musí vyhovieť stanoveným technickým podmienkam.

Technická základňa železničnej dopravy tvoria:

- železničná infraštruktúra
 - dopravné cesty
 - stanovište
 - zariadenia na dopraných cestách
- železničné dopravné prostriedky
 - hnacie vozidlá
 - železničné vozy
- informačné systémy. [8]

1.2.3 Vodná/loďná doprava

Pojmom vodná doprava označujeme odbor dopravy, ktorý sa využíva pre plnenie prepravných potrieb ľudskej spoločnosti a zahŕňa námornú aj vnútrozemskú plavbu.

Ako produkt činnosti, loďná doprava sa označuje ako preprava osôb a nákladov pomocou koráb . Pozícia vodnej dopravy a jej podiel na celkovom objeme prepravy a prepravných výkonoch sú v rámci jednotlivých dopravných sústavách v rôznych krajinách rozdielne, pretože boli a aj sú naďalej podmienené pôsobením najmä v troch základných skupín vývojových a existenčných podmienok:

- geografické podmienky,
- podmienky vzťahujúce sa na klímu,
- hospodárske podmienky v minulosti a súčasnosti,
- historický vývoj a dejinné tradície.

Technickú základňu vodnej dopravy tvoria:

- dopravné cesty, t. j. vodné cesty
- dopravné prostriedky, t. j. plavidlá
 - plte
 - športové – rekreačné plavidlá
 - lode

- technické plavidlá
 - plávajúce zariadenia
- dopravné stavby a zariadenia. [9]

1.2.4 Letecká doprava

Letecká doprava je jedným z najmladších a najrýchlejších zo všetkých odborov dopravnej sústavy prepravu osôb, pošty a niektorých druhov tovarov. Pomáha skvalitňovať riadenie národného hospodárstva a zrýchliť obeh prostriedkov. Rýchlym a operatívnym spojením umožňuje riadenie štátu a spoločnosti a operatívny styk medzi podnikmi a organizáciami a styk so zahraničnými partnermi. Je významnou zložkou rozvoja cestovného ruchu.

Musí spĺňať nasledovné požiadavky: rýchlosť, bezpečnosť, kvalita a hospodárnosť. Musí včas a správne reagovať na rozvoj výrobných síl, rozvoj leteckej techniky a pozemného zabezpečovacieho zariadenia. Infraštruktúrnou súčasťou sa podieľa pre rozvoj a zabezpečenie medzinárodných, hospodárskych, kultúrnych a ostatných stykov. Patrí medzi prvým zo základných prvkov deľby práce. Jej význam pre spoločnosť vyplýva predovšetkým z jej rýchlosti, operatívnosti, prekonávaní veľkých vzdialeností a z komfortu, ktorý je na podstatne vyššej úrovni v porovnaní s inými druhmi dopravy.

Technická základňa leteckej dopravy tvoria:

- lietadlová doprava
- letiská
- zabezpečovanie zariadení. [10]

1.2.5 Kombinovaná doprava

Kombinovaná doprava znázorňuje dopravný manipulačný systém zabezpečujúcu prepravu tovarov v jednej nákladovej jednotke počnúc od odosielateľa až k príjemcovi ako nepretržitý prepravný reťazec. Funkcie systému spočíva vo sústredenosti nákladových jednotiek cestnej dopravy. Pomocou prekládkových mechanizmov sú nakládky premiestnené na železničné vozy alebo na lode. Nasledovne, a týchto prostriedkoch sa zabezpečuje preprava do smerujúceho prekladiska, z ktorého je poistený rozvoz cestnou dopravnou infraštruktúrou k príjemcovi.

Jedná sa o využívanie vzájomne prepojených konvenčných druhov dopravy (cestná, železničná, vodná), ktoré pre svoje komparatívnej a systémovej prednosti môže spoľahlivo

zabezpečovať prepravné požiadavky hospodárskych centier v národnej a medzinárodnej úrovni. Rozvoj kombinovanej dopravy závisí aj na funkčnosti a spôsobilosti obchodných spoločností a nemôže byť premetom podnikania iba jednej dopravnej alebo zasielateľskej organizácie. Túto zásadu potvrdzujú skúsenosti zo zahraničia, ktoré ako cieľ definujú spoločný vývoj budúcej dlhodobej stratégie kombinovanej dopravy. [11]

1.2.6 Dopravná politika a logistika

Hlavným cieľom dopravnej politiky štátu je optimalizácia podielu jednotlivých druhov dopravy na celkových výkonoch dopravného systému štátu pri súčasnom rešpektovaní princípov trvale udržateľného rozvoja a ochrany životného prostredia.

Dopravná logistika je vyhranenou aplikačnou oblasťou hospodárskej politiky. Vytvára predpoklady pre plnenie cieľa podnikovej logistiky.

Rozvoj dopravnej politiky je determinovaný úrovňou dopravnej infraštruktúry, dopravných a prepravných prostriedkov a zariadení, prepravnými a logistickými technológiami, informačnými a riadiacimi systémami. V osobnej doprave sa logistika zameriava predovšetkým na dopravnú obsluhu určitých priemyslových podnikov alebo na dopravnú obsluhu určitých miest, oblastí alebo regiónu. V nákladovej doprave sa logistika zameriava predovšetkým na dopravnú obsluhu určitých výrobných a distribučných firiem. [12]

1.3 Bezpečnosť a ochrana obyvateľstva

Ochrana obyvateľstva predstavujú činnosti, systémové opatrenia a prostriedky, ktoré zabezpečujú prevenciu a odstránenie súčasných a potenciálnych vnútorných/vonkajších nežiaducich následkov, ktoré môžu ohroziť materiálne a duchové hodnoty občanov. Ochrana je určená na odvrátenie alebo zmiernenie škodlivých vplyvov a následkov, vzniknutými živelnými pohromami, prevádzkovými haváriami, ale aj bojovými činnosťami na obyvateľstvo, hospodárstvo a životné prostredie. [13]

Podľa článku 1 ods. 3 Ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu vojnového, výnimočného, núdzového stavu a v situácii vojny, v ktorom čase je zachovávaný mier, Zmysluplne sa zachová demokratický poriadok a zvrchovanosť štátu, územná integrita a nedotknuteľnosť hraníc štátu. Nasledovne základné práva a nezávislosť v stave v ktorom sú chránené životy, majetky, zdravie osôb a životné prostredie. [14]

Zákon Národnej rady slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva podľa § 2 zafinuje pojem civilnej ochrany ako systém úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku, spočívajúcich najmä v analýze možného ohrozenia a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ako aj určenie postupov a činnosti pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. [15]

Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu ustanovenom týmto zákonom chrániť život, zdravie a majetok a utvárať podmienky na prežitie pri mimoriadnych udalostiach a počas vyhlásenej mimoriadnej situácie. Preventívárom požiarnej ochrany obce môže byť len fyzická osoba s odbornou spôsobilosťou na výkon činnosti preventívára požiarnej ochrany obce.

Podľa § 9 ods. 6 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov obec zabezpečuje prostredníctvom preventívára požiarnej ochrany obce plnenie týchto povinností:

- organizovanie a vyhodnocovanie preventívnych protipožiarnych kontrol v obci,
- školenie kontrolných skupín obce,
- vypracovanie dokumentácie ochrany pred požiarimi obce, okrem dokumentácie hasičskej jednotky,
- vykonávanie preventívno-výchovnej činnosti v obci. [16]

1.4 Logistika služieb bezpečnosti a ochrany

Zabezpečenie vonkajšej a vnútornej bezpečnosti patrí trvale k základným úlohám štátu. Bezpečnosť môžeme najmä chápať ako „stav pokoja za ktorého nehrozí žiadne nebezpečenstvo, schopnosť využívať všetky zdroje k čo najúčinnnejšiemu eliminovaniu hrozieb a rizík a k ich predchádzaniu, zabezpečovaniu a aj spôsob uspokojovaniu hodnôt a potrieb v rámci daného sociálneho systému a konečne spoľahlivá ochrana tradičných hodnôt, obhajoba a eventuálne aj možnosť presadzovania životných záujmov“ a teda aj ako reálnu možnosť realizovať základné práva a slobody. [17]

Nesporne je možné preferovať najmä povinnosť a nezastupiteľnosť štátu za vytváranie medzinárodných, vnútroštátnych, to je najmä právnych a legislatívnych, ale aj samosprávnych, organizačných i nevyhnutných ekonomických predpokladov a podmienok pre optimálne fungovanie spoločnosti a obmedzovaní, prípadne odstraňovanie rizík ohrozujúcich bezpečnosť občanov, ich skupín a organizácií štátu ako celku. Spoločnosť

a štáty si postupne vytvárajú určité prvky a systémy zaistenia bezpečnosti občanov, organizácií a inštitúcií a to ako pre zabezpečenie bezpečnosti vo vnútri štátu, tak aj proti vonkajším rizikám a hrozbám. Sú to systémy a orgány zákonodarné, legislatívne, správne, bezpečnostné a ozbrojené zbory, záchranné systémy, organizované alebo dobrovoľné občianske aktivity, výchovné a nápravné inštitúcie, ale aj komerčné inštitúcie. Otázka zabezpečenia bezpečnosti patrí k základným funkciám štátu, nech je už je jeho spoločenské usporiadanie. K zabezpečeniu tejto bezpečnosti si štáty vypracovávajú rôzne bezpečnostné politiky smerujúce k zaručeniu životných a strategických záujmov štátu a jeho občanov. [18]

Význam logistiky obrany spočíva v komplexnom riešení činností logistickej podpory vojsk. K realizácií a zabezpečeniu všetkých úkolov disponuje organickými silami a prostriedkami logistiky a využíva účelové organizácie rezortu obrany a subjekty pôsobiace mimo rezortu obrany. [19]

1.4.1 Zaradenie služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľstva

Služby verejného poriadku, bezpečnosti a obrny sa zaraďujú do nasledovných kategórií:

- služby v obecnom neekonomickom záujmu;
- služby liberalizované.

K základným funkciám štátu patrí zaistenie bezpečnosti. Vypracovávajú rôzne bezprostredné politiky, smerujúce k zaručeniu životných a strategických záujmov štátu a jeho občanov.

Základné členenie bezpečnostných služieb:

Ozbrojené sily:

- armáda SR,
- prezidentova vojenská kancelária,
- hradná stráž.

Bezpečnostné zbory:

- polícia SR,
- hasičský záchranný zbor SR,
- colná správa SR,
- väzenská služba SR,
- bezpečnostná informačná služba,
- úrad pre zahraničné styky a informácie.

Ostatné zložky:

- obecná (mestská) polícia,
- súkromné bezpečnostné služby,
- služby ochrany prírody a ostatné správne zložky.

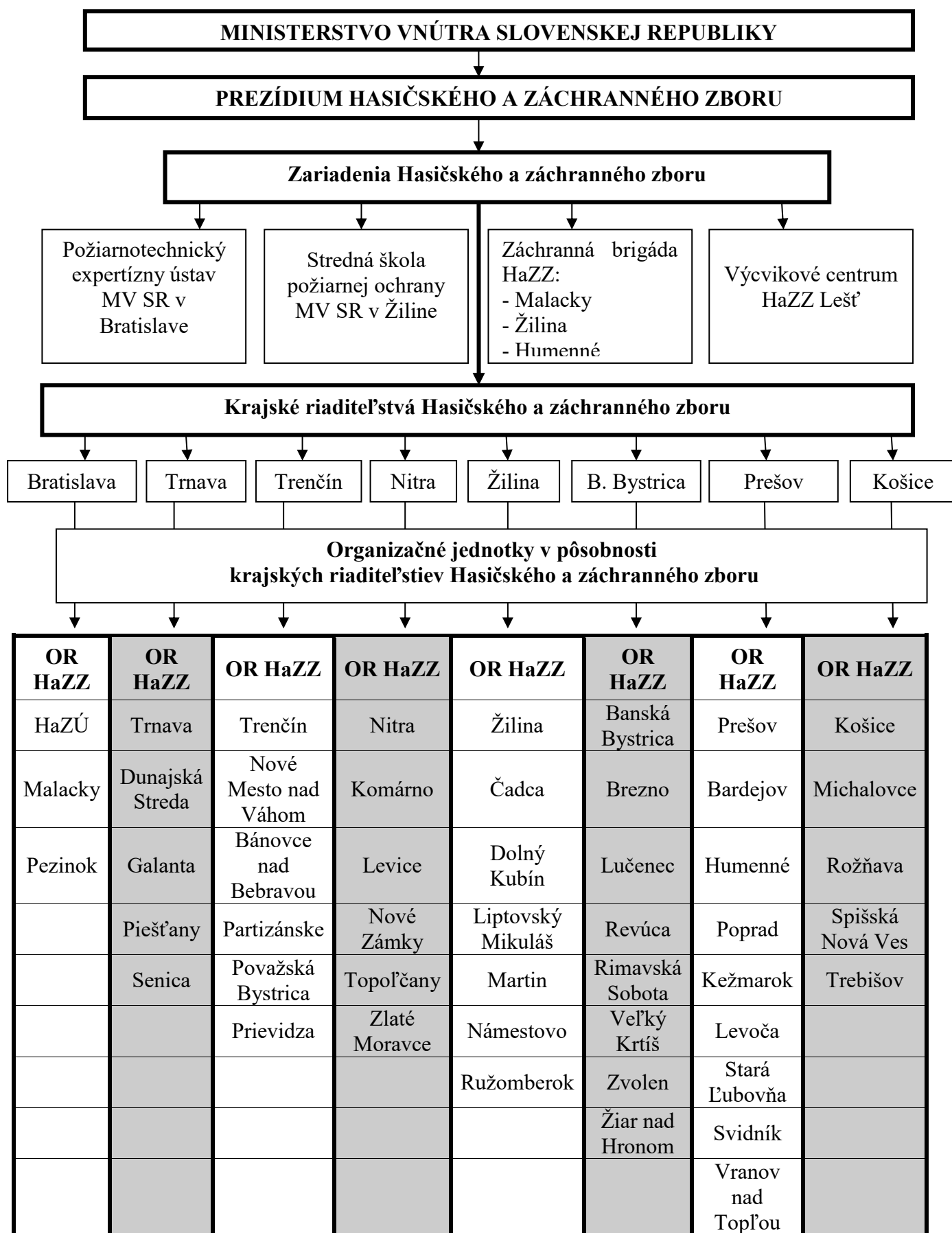
1.4.1 Charakteristika hasičského a záchranného zboru v SR

Hasičský a záchranný zbor bol založený a zriadený 1. apríla 2002 zákonom č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore.

HaZZ sa tvorí nasledovne:

- prezídium,
- 8 krajských riaditeľstiev,
- 51 okresných riaditeľstiev, Hasičský a záchranný útvar Bratislavy, hlavného mesta Slovenskej republiky,
- 6 zariadení,
- pracoviská. [20]

Schéma 1.3 Štruktúra organizácie Hasičského záchranného zboru

1.4.2 Legislatíva v oblasti ochrany pred požiarmi

Všeobecne záväznými a základnými právnymi predpismi v oblasti ochrany pred požiarmi a v oblasti úpravy služobného pomeru príslušníka Hasičského a záchranného zboru sú nasledovné:

- zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov ustanovuje podmienky na ochranu a bezpečnosť života a zdravia fyzických osôb, majetkov a životného prostredia pred požiarmi. Ustanovuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí na úseku ochrany pred požiarmi a hasičských jednotiek pri vykonávaní záchranných prác pri nežiaducich udalostiach. Tento zákon ďalej upravuje

- povinnosti ústredných orgánov štátnej správy a ďalších ústredných orgánov, obcí, právnických osôb, fyzických osôb-podnikateľov a fyzických osôb na úseku ochrany pred požiarmi,
- požiadavky na odbornú prípravu a odbornú spôsobilosť na vykonávanie činností na úseku ochrany pred požiarmi,
- výkon štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
- druhy hasičských jednotiek, ich zriaďovanie a povinnosti pri likvidácii požiarov a pri vykonávaní záchranných prác,
- úlohy Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky a iných občianskych združení na úseku ochrany pred požiarmi,
- sankcie za porušovanie povinností vyplývajúcich z predpisov o ochrane pred požiarmi. [21]

Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov ustanovuje zriadenie, postavenie, úlohy, organizáciu a riadenie Hasičského a záchranného zboru, ako aj štátnu službu príslušníka Hasičského a záchranného zboru a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením služobného pomeru príslušníka Hasičského a záchranného zboru. Hasičský a záchranný zbor je jednotne organizovaným zborom, ktorý plní úlohy v rozsahu a za podmienok ustanovených zákonom č. 315/2001 Z. z. a osobitnými predpismi.

Hasičský a záchranný zbor najmä

- plní úlohy štátnej správy na úseku ochrany pred požiarimi,
- vykonáva štátny požiarly dozor,
- plní úlohy pri likvidácii požiarov a pri poskytovaní pomoci a vykonávaní záchranných prác,
- poskytuje pomoc pri ohrození života a zdravia fyzických osôb, majetku právnických osôb a fyzických osôb,
- vykonáva záchranné práce pri núdzovom odstraňovaní stavieb a ľadových bariér,
- zabezpečuje jednotné uplatňovanie technických požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti, posudzovania zhody a vykonávanie dohľadu nad výrobkami,
- plní úlohy v oblasti výchovy, vzdelávania a odbornej prípravy na úseku ochrany pred požiarimi a v oblasti preventívno-výchovného pôsobenia,
- plní úlohy na úseku materiálneho vybavenia a technického zabezpečenia súvisiace s vykonávaním činností zboru,
- plní ďalšie úlohy podľa osobitných predpisov. [22]

2 Analýza súčasného stavu logistických činností hasičského a záchranného zboru v Štúrove

2.1 Charakteristika mesta Štúrovo a jeho dopravná infraštruktúra

Mesto Štúrovo leží v najjužnejšej časti Slovenskej republiky, v juhovýchodnom cípe Podunajskej nížiny, na brehu rieky Dunaj. Tvorí hranicu s Maďarskom. Patrí medzi menšie mestá Slovenskej republiky, kvôli nízkeho počtu obyvateľov, a to 9777.

Mesto sa nachádza v Nitrianskom kraji, časti okresu Nové Zámky s rozlohou 13,13 km²

Na území mesta sú využívané cestná, železničná a vodná doprava. Medzi najvyužívanejšou dopravou patrí cestná doprava. Z hľadiska prekládky zahraničného tovaru je využívaná kombinovaná doprava vo veľkej miere.

Hlavný komunikačný systém tvoria cesty I. a II, triedy, ktoré mesto spájajú aj so zahraničím.

Vďaka svojej polohe, Štúrovo je aj významnou železničnou križovatkou. Železničná stanica mesta patrí medzi najväčším železničným areálom na Slovensku. Území prechádzajú železničné trate, z Česka cez Bratislavu až do Budapešti a medzi Štúrovom a Levíc. Železničný uzol má k dispozícii 75 koľají, ktoré sú dopravné, relačné, manipulačné, účelové.

Mestská hromadná doprava je zabezpečená autobusovou dopravou, spoločnosťou ARRIVA Nové Zámky. Má 5 liniek.

Najmenej využívanou dopravou je vodná doprava aj napriek tomu, že leží na brehu Dunaja. Mesto má 2 prístavy. Nákladný prístav sa nachádza v areály firmy Smurfit Kappa a osobný prístav nájdeme v centre mesta na nábřeží Dunaja. Pri tomto areály sa nachádza Hasičský záchranný zbor v meste Štúrovo, ktorý je vedľajšou hasičskou stanicou okresu Nové Zámky.

[23]

Obr. 2.1 Mapa a register ulíc a námestí územia Štúrovo

Zdroj: vlastné spracovanie, na základe [24]

2.2 OR HaZZ v Nových Zámkoch – Hasičská stanica v Štúrove

Hasičská stanica v Štúrove sa nachádza na brehu Dunaja pri krásnej promenáde s výhľadom na most Márie Valérie a Baziliky v Ostrihome.

V letnom období patrí medzi jedným najnavštevovanejším turistickým bodom mesta Štúrova. Táto časť mesta nie je populárna len kvôli výhľadu, ale aj vďaka Hasičskej stanici.

Stanica patrí pod okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nových Zámkoch.

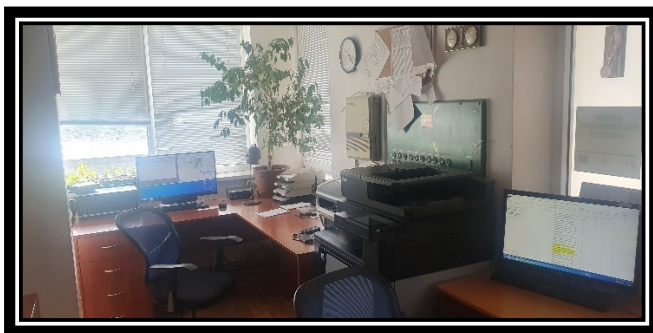
Sídli v budove, ktorá bola postavená v 19. storočí a prešla celkovou rekonštrukciou v roku 2000. HaZZ bol zriadený v roku 1972 v Štúrove.

Výkon zásahových činností zabezpečuje 19 príslušníkov. Vykonávajú odborné služby, najmä základných záchranných rutinných činností, pri zdolávaní požiaru väčšieho rozsahu, so základnými vecnými prostriedkami a mobilnou haličskou technikou v rizikových podmienkach s možnosťou vykonávania prípravy na evakuáciu ohrozených osôb. Nadalej poskytujú záchranné činnosti súvisiace so záchranou ohrozených osôb pri dopravných nehodách stredného rozsahu, haváriách, technických zásahoch s používaním základných hasičských technických prostriedkov.

Hasiči v Štúrove sú odkázaní na vlastné sily a prostriedky, nakoľko najbližšia vzdialenosť hasičskej stanice je 48 km. Do zásahového obvodu sú zadelené 23 obcí. Riadia sa podľa stanovených zákonov a predovšetkým zachraňujú životy.

Hasičskú stanicu s externým pozorovaním môžeme najjednoduchším spôsobom opísať, ako jedna veľká červeno – biela budova, so štyrmi ovládanými výklopnými bránami.

Pri hlavnom vchode do budovy sa nachádza kancelária veliteľa, kde vykonáva svoje dokumentárne činnosti a povinnosti. Oproti jeho kancelárie nájdeme ohlasovňu požiarov. Miestnosť je vybavená kompletnými technologickými prostriedkami a mapami na vysokej úrovni, potrebné pre prijímanie, identifikácie a zdokumentovanie poplachov, zásahov.

Obr.2.2 Technologické vybavenie ohlasovne požiarov Obr.2.3 Ohlasovňa požiarov
Zdroj: vlastné spracovanie, na základe [24]

Obr.2.4 Mapa cestnej siete SR, okres Nové Zámky
Zdroj: vlastné spracovanie, na základe [24]

Pomerne menšiu oblasť obsadia izby na odpočinok, kuchyňa a miestnosť na hygienu. Najrozsiahljšiu časť stanice tvorí samotný garáž, kde sa nachádza celý vozidlový park a výzbroj hasičského záchranného zboru.

Každé vozidlo je pripravené na výjazd. S pripravenou výzbrojou sú v pohotovosti hasiči v dennej službe, aby mohli čo najrýchlejšie, do jednej minúty opustiť stanicu po vyhlásení poplachu.

2.2.1 Štruktúra rozmiestnenia pracovných síl podľa odbornosti a vzdelania

OR HaZZ Nové Zámky – Hasičská stanica Štúrovo je stanica typu výkonu služby II zabezpečuje 19 príslušníkov na troch zmenách.

Tab. 2.1 Štruktúra rozmiestnenia pracovných síl

Funkcia:	veliteľ stanice	Veliteľ družstva, technik špecialista	Hasič záchranár technik špecialista	Technik strojní	Hasič záchranár
Počet:	1	3	3	4	8

Zdroj: vlastné spracovanie, na základe [24]

2.2.2 Vnútoraná organizácia hasičskej jednotky

Družstvo tvorí základnú organizačnú zložku hasičskej jednotky. Tvorí ho veliteľ jednotky a minimálne 4, maximálne 6 príslušníkov.

Funkcie v hasičských výjazdových jednotkách:

- hasič,
- hasič záchranár,
- operátor operačného pracoviska, strojník – technik,
- špecialista hasič záchranár,
- veliteľ družstva – technik špecialista odbornej služby,
- veliteľ čaty – vedúci technik špecialista,
- veliteľ zmeny, stanice a vedúci oddelenia,
- zástupca veliteľa jednotky,
- veliteľ jednotky.

Spôsob riadenia činnosti v HaZZ:

- každý príslušník je jeden priamy nadriadený,
- nadriadenosť – podriadenosť,
- pri zásahu iná organizácia velenia.

Vedúci prevádzkovo – technického oddelenia

Riadi každých príslušníkov na dennej službe, vrátane veliteľov hasičských staníc, veliteľov zmien alebo družstiev, ďalej príslušníkov vykonávajúcich zmenovú službu na ohlasovni požiarov a ďalších operačných dôstojníkov.

Veliteľ hasičskej stanice

Okrem toho, že vykonáva dennú službu, v určených oblastiach zastupuje vedúceho prevádzkovo – technického oddelenia.

Zodpovedá sa prevádzku objektu hasičskej stanice, organizačne zabezpečuje plnenie úloh spojené s opravou a údržbou hasičskej techniky pridelenej k určitej hasičskej stanici. Nesie zodpovednosť za technické zariadenie súvisiace s jej prevádzkou.

Príslušník

Príslušník plní riadne, zodpovedne, osobne a včas služobné úlohy a činnosti, ktoré patria k jeho služobným povinnostiam, podávané príkazmi a pokynmi, nariadením svojich nadriadených. Vykonáva štátnu službu politicky neutrálne a nestranne. Má povinnosť oznámiť poruchy a nedostatky nadriadenému, ktoré ohrozujú vykonávanie činnosti štátnej služby.

Veková kategória družstva na Štúrovskej Hasičskej stanice je v rozsahu od 23 do 50 rokov. Vzdelávanie je ich odbore celoživotné, absolvujú rôzne školenia, výcviky a pod. Na výkon svojej profesie musia byť v perfektnej fyzickej kondícii, čomu napomáha aj využitie rekreačných poukazov pre udržanie zdravia a zvýšenia imunity.

2.2.3 Poriadok výkonu zmenovej služby

Pracujú s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom. Rozvrh je rozdelený na 24 hodinový pracovný čas, ktorý je zadelený na 3 zmeny s výnimkou od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Európska Únia tlačí, aby pracovný čas hasičov sa zmenil z 24 hodín na 12. Tým pádom, by v Štúrove mali zadelený 4 zmeny, čo znamená aj viac príslušníkov a viac pracovnej sily.

V nasledujúcej tabuľke môžeme vidieť 24 hodinový pracovný poriadok zmenovej služby.

Tab. 2.2 Pracovný poriadok zmenovej služby

Čas	Činnosť a obsah činnosti
7.00	Začiatok výkonu služby
Od 7.00 do 7.45	Organizačné zadelenie do výkonu služby a rozdelenie služobných úloh. Preberanie a odskúšanie vecných prostriedkov a hasičskej techniky. Porada nadriadených.
Od 7.45 do 8.00	Po porade nadriadených, rozdelenie ďalších služobných úloh.
od 8.00 do 11.00	Príslušníci realizujú zdokonaľovaciú prípravu. Majú teoretickú prípravu a praktický výcvik s hasičskou technikou a vecnými prostriedkami.
od 11.00 do 11.30	Majú obedňajšiu prestávku na jedenie a odpočinok
Od 11.30 do 12.30	Pokračujú zdokonaľovaciú teoretickú prípravu a praktický výcvik.
Od 12.30 do 15.30	Vykonávajú údržbu a opravu hasičskej techniky a vecných prostriedkov a hospodárske práce na hasičskej stanici. Okrem toho všetkého aj kondičné jazdy.
od 15.30 do 16.00	Prestávka na jedenie a odpočinok

Od 16.00 do 17.00	Rozvíjajú kondičné a koordinačné pohybové schopnosti pre silu, vytrvalosť, rýchlosť, rovnováhu a orientáciu.
Od 17.00 do 18.00	Rozširovanie pohybových schopností a pohybových zručností, ako špeciálna telesná príprava na hasičské súťaže.
Od 18.00 do 19.00	Samoštúdium všeobecne relevantných právnych, interných predpisov. Spracovanie príprav a na taktické a previerkové cvičenia.
Od 19.00 do 20.00	Zhodnotenie plnenia služobných povinností. To znamená splnenia úloh, opravy a údržby hasičskej techniky, vecných prostriedkov a hospodárskych prác.
Od 20.00 do 20.30	Prestávka na jedenie a odpočinok
Od 20.30 do 22.00	Analýza denných udalostí, odbornej prípravy a praktického výcviku. Rozbor vykonanej dennej zásahovej činnosti a rozčlenenie činnosti nasledujúcej zmeny.
od 22.00 do 6.00	Príslušníci sú v služobnej pohotovosti.
od 6.00 do 7.00	Príprava a prehliadka hasičskej techniky a vecných prostriedkov z externých a interných priestorov hasičskej stanice na ukončenie a odovzdanie zmeny služby.

Zdroj: vlastné spracovanie, na základe [24]

Za dodržiavanie poriadku zmenovej služby a vykonaných činností je zodpovedný veliteľ hasičskej stanice, veliteľ čaty alebo družstva. [24]

Odborné služby, ktoré vykonáva Hasičský záchranný zbor sa člení nasledovne:

- a) strojná služba
- b) protiplynová služba
- c) hasičská záchranná služba

- d) povodňová záchranná služba
- e) spojovacia služba.

2.2.4 Úlohy strojnej služby

- zabezpečuje prevádzkyschopný stav hasičskej techniky a vecných prostriedkov
- zabezpečuje údržbu, opravu a kontrolu technického stavu hasičskej techniky a vecných prostriedkov
- zabezpečuje dokumentáciu a evidenciu o prevádzke, údržbe, opravách a o kontrole technického stavu hasičskej techniky a vecných prostriedkov

Strojná služba okrem uvedených úloh:

1. zabezpečuje kvapalnú palivú, mastiacu a iné prevádzkové hmoty, hasiace látky, náhradné dielce a vecné prostriedky
2. vykonáva odbornú prípravu obsluhovačov a používateľov hasičskej techniky a vecných prostriedkov s dôrazom na identifikáciu poruchových stavov hasičskej techniky
3. zabezpečuje kondičné jazdy a overovacie jazdy hasičskej techniky
4. zabezpečuje predkladanie návrhov na obmenu a dopĺňanie hasičskej techniky a vecných prostriedkov

Vo výkone strojnej služby sa hasičská technika a vecné prostriedky môžu používať iba po zaradení do používania prezídiom.

Zásady organizácie výkonu strojnej služby

Zásahové hasičské automobily môžu obsluhovať a viesť určení zamestnanci alebo členovia, ktorí sú zdravotne spôsobilí a majú najmenej dvojročnú prax vo vedení motorových vozidiel v príslušnej skupine alebo podskupine motorových vozidiel. Ak vznikne nežiaduca udalosť alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, môže viesť hasičský automobil aj iný zamestnanec alebo člen, ktorý spĺňa kvalifikačné požiadavky uvedené v osobitnom predpise. Palivové nádrže techniky zaradenej do pohotovosti sa plnia pohonnými látkami najmenej na 90 % objemu. Pre hasičskú techniku zaradenú do pohotovosti sa vytvára na hasičskej stanici zásoba pohonných látok a mazív. Zásoba pohonných látok a mazív je množstvo umožňujúce najazdiť 100 km alebo dve hodiny prevádzky každého vozidla zaradeného do pohotovosti.

Údržba hasičskej techniky sa vykonáva v rozsahu a v časových intervaloch stanovených výrobcom. Na vykonávanie údržby hasičskej techniky sa vypracúva ročný plán, ktorý

schvaľuje veliteľ hasičskej jednotky. V čase vykonávania kontroly technického stavu, údržby alebo opravy hasičskej techniky zaradenej do pohotovosti sa na jej miesto zarad'uje hasičská technika zo zálohy. Motorové striekačky a čerpadlá cisternových automobilových striekačiek sa ošetrujú, kontrolujú a skúšajú podľa návodu výrobcu, kontrolujú sa a skúšajú pred zaradením do používania v hasičskej jednotke, po každej oprave alebo najmenej raz za 6 mesiacov, ak sa nepoužili pri zásahoch a pri výcviku hasičskej jednotky. O vykonaných kontrolách sa vždy vedie písomný záznam.

Druhy kontrol a údržby hasičskej techniky:

- a) denná kontrola
- b) týždenná kontrola
- c) mesačná kontrola
- d) štvrťročná kontrola
- e) umývanie
- f) mazanie a výmena olejov
- g) príprava na zimnú a letnú prevádzku

2.2.5 Protiplynová služba

Plní chemicko-technické úlohy súvisiace s ochranou členov DHZO (dobrovoľný hasičský zbor obce), členov ZHZ (závodný hasičský zbor) a zamestnancov pri zásahu v nedýchateľnom a zdraví škodlivom prostredí a pri manipulácii s chemickými, rádioaktívnymi a biologickými nebezpečnými látkami, ktoré spôsobujú ohrozenie životného prostredia.

Úlohy protiplynovej služby:

- vykonáva chemickú analýzu ovzdušia z hľadiska koncentrácie nebezpečných látok a určenia druhu nebezpečenstva v zásahovom priestore a vedenie dokumentácie súvisiacej s tým
- navrhuje spôsob a rozsah ochrany zamestnancov a členov pri ich nasadení v nedýchateľnom a zdraví škodlivom prostredí
- určuje pracovné postupy pri manipulácii s chemickými, rádioaktívnymi a biologickými nebezpečnými látkami pri ochrane životného prostredia
- vykonáva chemickú a radiačnú dekontamináciu a dezinfekciu hasičskej techniky a vecných prostriedkov po skončení zásahu, ako aj OOPP použitých zamestnancami

alebo členmi v prostredí s výskytom NL a opätovnú kontrolu funkčnej schopnosti použitých prostriedkov PPS

- plánuje a vykonáva údržbu, opravu a kontrolu prostriedkov PPS
- vedie dokumentáciu a evidenciu o používaní, prevádzke, údržbe, opravách a o kontrole prostriedkov PPS

Protiplynová služba okrem uvedených úloh zabezpečuje:

1. odbornú prípravu používateľov prostriedkov PPS vrátane ich fyzickej prípravy, psychickej prípravy a termickej adaptability určenej v technickej norme pri používaní prostriedkov ochrany dýchacích ciest a povrchu tela, praktický výcvik overujúci teoretické a praktické vedomosti na používanie prostriedkov PPS v zariadeniach schválených MV SR
2. odbornú prípravu zamestnancov a členov zameranú na chemicko-technické postupy pri odstraňovaní následkov spôsobených nebezpečnými a zdraviu škodlivými látkami
3. predkladanie návrhov na obnovu a dopĺňanie prostriedkov PPS a súvisiacich chemicko-technických prostriedkov, sorpčných látok a dekontaminačných látok

2.2.6 Hasičská záchranná služba

Vykonáva záchranu a poskytuje pomoc vtedy, ak je ohrozený život, zdravie osôb alebo životného prostredia a na záchranu je potrebná osobitná odborná pripravenosť a vybavenie.

Úlohy hasičskej záchrannej služby

- vyslobodzuje a zachraňuje osoby pri požiaroch a nežiaducich udalostiach
- zachraňuje osoby z výšok, voľných hĺbok a z ťažko prístupných terénov s použitím horolezeckej, speleologickej, špeciálnej, leteckej alebo zásahovej špeciálnej techniky
- vyslobodzuje osoby zo závalov a tesných priestorov
- poskytuje predlekársku pomoc postihnutým osobám na mieste zásahu
- vykonáva zásahy pri haváriách s únikom nebezpečných látok podľa svojho technického vybavenia

Hasičská záchranná služba okrem uvedených úloh:

1. predkladá návrhy na obnovu a dopĺňanie prostriedkov hasičskej záchrannej služby
2. vykonáva odbornú prípravu používateľov prostriedkov hasičskej záchrannej služby

Zásady organizácie výkonu hasičskej záchranej služby

1. hasičskú záchrannú službu môžu vykonávať zamestnanci alebo členovia, ktorí sú odborne pripravení na výkon špeciálnych záchranných činností, a to najmä na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci, na obsluhu záchránárskej, vyslobodzovacej a automobilovej hasičskej techniky na práce vo výškach, horolezeckej techniky a inej techniky, ak výrobca predpisuje odbornosť na obsluhu alebo ju predpisujú osobitné predpisy z oblasti bezpečnostnej ochrany zdravotného prostredia
2. zamestnanci alebo členovia, ktorí poskytujú pomoc pri dopravných nehodách, absolvujú špecializovanú odbornú prípravu na získanie osobitného oprávnenia na obsluhu hydraulického alebo iného vyslobodzovacieho náradia, ako aj na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci
3. v posádke automobilu hasičskej záchranej služby je najmenej jeden člen posádky, ktorý absolvoval špeciálnu odbornú prípravu na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci
4. vykonávať záchranné práce pomocou horolezeckej, speleologickej alebo ďalšej špeciálnej techniky môžu len zamestnanci alebo členovia s osobitným oprávnením na práce vo výškach a nad voľnými hĺbkami s využitím horolezeckej techniky môže vykonávať skupina zložená najmenej z troch lezcov
5. lezecká skupina hasičskej jednotky sa považuje za akcieschopnú, ak na službukonajúcej zmene sú prítomní najmenej dvaja lezci
6. prostriedkami hasičskej záchranej služby sú všetky prostriedky pridelené zriaďovateľom hasičskej jednotky na výkon činností súvisiacich s vyslobodzovaním osôb, zvierat a majetku pri všetkých druhoch nehôd, havárií, ďalej prostriedky na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci, záchranu osôb z výšok a voľných hĺbok, z ťažko prístupných terénov a na vyslobodzovanie osôb zo závalov a tesných priestorov
7. praktický odborný výcvik na výkon hasičskej záchranej služby sa vykonáva mesačne v rámci zdokonaľovacej prípravy v rozsahu najmenej 6 hodín pre každú zmenu – zabezpečuje ju technik špecialista odbornej služby so zameraním na hasičskú záchrannú službu. Súčasťou tohto výcviku je aj vykonávanie taktických cvičení, ktoré možno organizovať v súčinnosti s inými hasičskými jednotkami.

8. zamestnanci a členovia, ktorí sú držiteľmi oprávnení špeciálnych odborností využívaných v rámci výkonu hasičskej záchranej služby, absolvujú predpísané školenie, precvičenie a overenie vedomostí a zručností ustanovených pre jednotlivý druh oprávnenia špeciálnej odbornosti pred uplynutím doby ich platnosti
9. prostriedky hasičskej záchranej služby sa používajú len na účely určené výrobcom a spôsobom určeným výrobcom
10. zásah s prostriedkami hasičskej záchranej služby vykonávajú zamestnanci alebo členovia tak, aby dodržiavali všetky bezpečnostné zásady ustanovené výrobcom týchto prostriedkov, ako aj ďalšie opatrenia pri výkone konkrétnej činnosti
11. zamestnanci počas službukonajúcej zmeny hasičskej jednotky sú po prevzatí prostriedkov zodpovední za ich stav až do ich opätovného odovzdania zamestnancom nasledujúcej zmeny (použité prostriedky treba očistiť, dezinfikovať, skontrolovať kompletnosť výbavy a opätovne ich zaradiť do stavu pohotovosti)
12. prostriedky používané zamestnancami alebo členmi sa písomne evidujú, a to najmä doba ich používania, ich stav a poškodenie, podmienky, v akých sa prostriedky použili, a miesto ich uloženia. Kontrola sa vždy vykonáva, aj písomný záznam.

2.2.7 Povodňová záchranná služba

Vykonáva záchranné práce počas povodní a nežiaducich udalostí na vodnej ploche, a to najmä:

- evakuáciu osôb, zvierat a majetku z oblastí ohrozených záplavami
- záchranu osôb, zvierat a majetku v zaplavenom území
- záchranu osôb pri nehodách a haváriách na vodných plochách
- odstraňovanie zátarás a prekážok na tokoch, ktoré spôsobujú záplavy
- čerpanie vody zo zaplavených domov, objektov a studní
- poskytovanie pomoci správcovi vodných tokov pri spevňovaní ochranných hrádzi, ak je ohrozená ich stabilita
- vykonávanie potápačských prác zameraných na záchranu osôb, majetku, ako aj na vyhľadávanie nezvestných osôb

Povodňová záchranná služba okrem uvedených úloh:

1. plánuje a vykonáva údržbu, opravy a kontrolu technických prostriedkov povodňovej záchranej služby a zabezpečovanie ich akcieschopnosti

2. spracúva povodňové plány záchranných prác v rozsahu vymedzenom osobitným predpisom
3. predkladá návrhy na obnovu a dopĺňanie prostriedkov povodňovej záchranej služby
4. vykonáva odbornú prípravu použivateľov prostriedkov povodňovej záchranej služby

Zásady organizácie výkonu záchranej služby

1. príslušníci a zamestnanci pred zaradením do záchranej služby absolvujú základnú odbornú prípravu, ktorá je zameraná na výkon záchranných a pomocných prác na vodnej ploche
2. podľa prvého bodu odbornou prípravou sa zabezpečuje, aby príslušníci a zamestnanci prípadne členovia ovládali dokonalé používanie záchranných prostriedkov pri práci a záchrane na vodnej plošine, najmä pri záchrane osôb, zvierat a majetku.
3. na vodnej plošine medzi základné záchranné prostriedky patrí záchranný čln, to jest malé plavidlo. Môže ho viesť len člen alebo príslušník, ktorá vlastníkom preukazu vodcu malého plavidla.
4. za malé plavidlo sa považujú záchranné člny, ktoré svojou konštrukciou zaručujú bezpečnosť posádky. Majú vzduchotesné komory a bezpečnostné komory prípadne sú vyplnené polystyrénom, penovým polyuretánom, a inou nenasiakavou penovou hmotou. Zaručuje voľnú plávateľnosť pre každú osobu prepravovanú s maximálnych zaťažením člna, najmenej 20 dm³.
5. hasičské odborné jednotky, ktoré vlastnia motorový záchranný čln, sú povinný viesť dokumentáciu, presnejšie lodné osvedčenie, lodný zoznam príslušenstva a lodný denník V denníku sa robia priebežné záznamy o prevádzke a prostriedkoch záchranného motorového člna. Presné informácie podávajú o počtoch hodín chodu motora, výmene prevádzkového oleja, spotrebného paliva, opravách a poruchách.
6. praktické a príslušné odborné výcviky pre členov, zamestnancov a príslušníkov zaradených do záchranej záplavovej a povodňovej služby sa vykonávajú v rámci zdokonaľovacích priprav v rozsahu 16 hodín ročne. Súčasťou týchto odborných priprav sú aj rôzne taktické cvičenia na vodných plošinách, ktoré sú možné realizovať v súčinnosti s ostatnými hasičskými jednotkami, ako aj so záchranskými zložkami.

7. každá hasičská jednotka vedie zoznam zamestnancov a členov určených v rámci svojej odbornosti. Napríklad ako potápač, vodca malého plavidla, obsluha kompresora na plnenie tlakových nádob na výkon určené povodňovej záchranej služby
8. celková údržba a kontrola hasičskej techniky a vecných prostriedkov určených na výkon povodňovej záchranej služby sú zabezpečené podľa pokynov výrobcov
9. záchranné člny s príslušným a presným vybavením sa v hasičských staniciach alebo v zbrojnici sa považujú pripravení na zásah. Ak sú v pohotovostnej polohe na prepravnom podvozku alebo uložení na inom vhodnom mieste, z ktorého ho možno jednoduchým spôsobom preložiť na prepravné prostriedky
10. do vybavenia záchranného člna sú podľa pravidiel:
 - a) dve pádla
 - b) záchranné vesty pre posádky a rezervné vesty pre počet predpokladaných zachraňovaných osôb
 - c) záchranný kruh s najmenej 10 m lanom
 - d) kotva na lane s hmotnosťou najmenej 2 kg na každý meter dĺžky člna
 - e) vlečné lano
 - f) vyvážovacie lano
 - g) okované bidlo
 - h) prenosný hasiaci prístroj
 - i) náhradné súčiastky na bežné opravy
 - j) štátna vlajka Slovenskej republiky
 - k) rádiostanica
 - l) megafón
 - m) osvetľovacie prostriedky
11. záchranné člny sa podrobujú pravidelným technickým prehliadkam, ktoré vykonáva Štátna plavebná správa Slovenskej republiky podľa osobitných predpisov
12. okrem záchranných prác sa povodňová záchranná služba podieľa na likvidácii následkov ropného alebo iného znečistenia na vodných plochách, pričom spolupracuje so správcami vodných tokov
13. súčasťou záchranej služby môže byť aj potápačská činnosť. Zameriava sa na vykonávanie záchranných prác a poskytovanie pomoci na vodných plochách, a to najmä pri povodniach, nehodách a iných nežiaducich udalostiach

14. zamestnancov, príslušníkov a členov do potápačskej skupiny môže zaradiť len veliteľ hasičskej a záchranej jednotky, len vtedy ak spĺňajú požadované kvalifikačné a odborné požiadavky. Zdravotná spôsobilosť je nevyhnutnou súčasťou na túto činnosť
15. skupina potápačov sa považuje za akcieschopnú vtedy, ak ju tvoria minimálne 3 potápači. Vedúci potápačskej skupiny má CMAS kvalifikáciu podľa kritérií a potápača P** alebo vyššiu na jeho úroveň postavenú kvalifikácie potápačskej školy a potápačskej federácie.

Prostriedky, ktoré sa používajú pri povodňovej záchranej službe:

- dopravné prostriedky
 - sú určené na evakuáciu obyvateľstva, materiálu a zvierat (nákladné autá, autobusy, osobné autá, traktory a pod.)
- mechanizmy a prostriedky
 - slúžia na odstraňovanie zátarás na tokoch, ľadových bariérach, na odvedenie vôd zo zaplaveného územia, odčerpávanie vody z bytov a studní (autobágre, autožeriavy, buldozéry, ťahače, nakladače, cisternové a fekálne vozidlá, cisternové automobilové striekačky, plávajúce čerpadlá)
- záchranné plavidlá a privesné motory
 - sú určené na rýchlu a bezpečnú prepravu po zaplavenom území (gumový nafukovací záchranný čln, hasičský záchranný čln určený na hasenie ploche, záchranný čln VV-12, Blesk,)
- záchranné odevy
 - neoprénový oblek, neoprénová obuv a rukavice, plávacia alebo záchranná vesta, karabíny, nôž, tepelná odnímateľná vložka, gumové čižmy a gumové nohavicové čižmy
- nástroje
 - potrebné na zhotovenie provizórií a pri pomocných prácach počas povodní (sekery, píly, lopaty, krompáče, kladivá)
- osvetľovacie prostriedky
 - ručné prenosné svetlomety, osvetľovacie stanice, baterky

Druhy technických zásahov

- dopravné nehody
- otváranie bytov
- ekologické havárie
- povodňové práce
- ostatné technické zásahy

Dopravné nehody

- dopravná nehoda je nežiaduca udalosť v doprave, kolízia alebo havária viacerých dopravných prostriedkov, ktorá vyžaduje záchranné vyslobodzovacie práce alebo likvidáciu následkov dopravnej nehody
- v havarovaných vozidiel sa môže dochádzať k uväzneniu zranených osôb pri týchto dopravných nehodách
- prístupu zdravotníckej odbornej pomoc slúžiace na zabezpečenie a pomoc k zranenému. S pomocou vyslobodzovacieho a hydraulického náradia je potrebné odstrániť všetky časti vozidla z okolia zranených osôb
- treba zabezpečiť stabilitu vozidla, ak je v nestabilnej polohe ako napríklad nahrane mosta alebo na streche
- pri dopravnej nehode môže dôjsť k vyčerpaniu paliva, iných pohonných hmôt olejov a kvapalín, ktoré treba zadržať a odstrániť z miesta, pretože hrozí vznik požiaru, výbuchu
- okrem toho poskytuje hasičská služba predlekársku prvú pomoc
- na zvládnutie nehody vozidiel prepravujúcich nebezpečnú látku majú špeciálne vybavenie
- keďže je každá dopravná nehoda iná, nie je možné stanoviť presné postupy pri vyslobodzovacích a záchranných prácach

Ekologické havárie

- ekologická havária je únik nebezpečných látok prírodných, chemických, biologických alebo rádioaktívnych do ovzdušia, vody alebo pôdy
- Hasičský záchranný zbor zabezpečuje lokalizačné a likvidačné práce, ktorých cieľom je zamedziť šírenie a odstrániť následky týchto nežiaducich udalostí
- tieto úlohy plní hasičská a záchranná služba a protiplynová služba

- medzi ekologické havárie zaradujeme okrem ekologických havárií v priemyselných podnikoch aj dopravné nehody s následným únikom nebezpečných látok do okolitého prostredia. Ide o prevádzkové kvapaliny vozidiel, ale hlavne nebezpečné látky prevážané cisternovými vozidlami a kontajnermi aj loďami.

Povodňové práce

- záchranné práce týkajúce sa vodnej dopravy vykonáva záchranná služba povodňová, ktorej súčasťou je aj potápačská skupina
- výkon sa začína od vyhlásenia III. stupňa aktivity až do ukončenia alebo do času odvolania
- ide o záchranu životov a zdravia osôb, majetku, prostredia v čase nebezpečenstva povodní, počas povodní a po povodni na zaplavených územiach
- *povodňové práce zabezpečovacie*
 - začínajú sa ohlásením II. stupňa povodňovej aktivity, pokračujú cez III. stupňa a ukončujú sa v čase zrušenia II. stupňa aktivity
 - medzi zabezpečovacie povodňové práce patrí:
 - a) vykonávanie hliadkovej činnosti, kde zisťujeme stav hrádze voľného toku
 - b) odstránenie prekážok, ktoré obmedzujú plynulý odtok vody
 - c) ochraňovanie koryta vodných tokov predmetmi unášanými riekou, vodou
 - d) pre zabezpečenie voľného toku koryta je potrebné odstránenie ľadových kryh,
 - e) odvodzovanie vody zaplaveného územia povodňou
 - f) odčerpanie a odvádzanie vnútornej vody
 - g) organizácie ochranných línií
 - h) vytváranie umelých prietrží, aby sa uvoľnil tok
- *záchranné práce vykonané pri povodniach*
 - nadväzujú na zabezpečovacie práce po povodni, a to odstraňovanie škôd
 - začatie výkonu po oznámení III. stupňa záplavovej aktivity až po oznámení ukončenia II. stupňa záplavovej aktivity
 - a) realizujú sa na záchranu životy osôb, ich zdravia a majetku a životných prostriedkov v čase nebezpečenstva počas povodne a ohrozovaných záplavových územiach
 - b) okrem záchrany životov, zdravia a majetku sú ešte:

1. povodňová hlásna služba
2. zachraňovanie a ochrana majetku
3. zber úrody, ktoré sú ohrozené povodňou
4. odsunutie NL z predpokladaných dosahov záplavy
5. dočasné dopravné prístupnenie
6. dezinfekcia obytných priestorov, studní a žump, deratizácia a odvoz zahynutých zvierat
7. odstraňovanie naplavenín z domov a z iných objektov
8. zabezpečenie poškodených stavieb

2.2.8 Spojovacia služba

Spojovacia služba počas zásahovej činnosti plní nasledovné úlohy:

- zabezpečuje nepretržitý príjem hlásení o požiaroch, nehodách, prírodných pohromách a o iných mimoriadnych udalostiach,
- operatívne povoláva operatívne jednotky požiarnej ochrany v prípade veľkých a zložitých zásahov,
- zabezpečuje operatívne spojenia počas výjazdu a na mieste zásahu medzi všetkými druhmi jednotiek požiarnej ochrany a ostatnými zložkami, ktoré sa zúčastňujú na zásahu alebo výkone záchranných prác,
- zabezpečuje operatívne a nepretržité spojenie v rámci HaZZ medzi ďalšími jednotkami požiarnej ochrany.
- spolupracuje pri tvorbe a využívaní informačného systému,
- vedie zdokumentovanie spojovacej služby.

Prezídium HaZZ Ministerstva vnútra Slovenskej republiky spolupracuje s Telekomunikačným úradom SR pri využívaní 160MHz frekvenčného pásma, ktorý je pridelený pre HaZZ. Vydáva k žiadostiam predkladaných na Telekomunikačný úrad SR žiadosti o vydanie povolenia na prevádzkovanie, zriaďovanie, ako aj pridelenie volacích značiek pre rádiových zariadení HaZZ, Hasičského a záchranného útvaru hl. mesta Bratislavy, ako aj pre závodné hasičské útvary, dobrovoľné verejné a závodné hasičské zbory. Ďalej riadi a vykonáva kontrolu a previerku operácie spojovacej služby v HaZZ. Naďalej usmerňuje odborný výkon danej služby v ostatných odborných jednotkách.

Krajské riaditeľstvo HaZZ vykonáva prevenciu a riadenie výkonu spojovacej služby v jednotkách, ktoré sú zriadené okresnými riaditeľstvami a koordinujú zabezpečujúce základné úlohy danej spojovacej služby hasičských jednotiek na území kraja.

Okresné riaditeľstvo HaZZ vykonáva prevenciu a riadenie výkonu spojovacej služby vo vlastnej jednotke a vo vymedzenej miere odborne poukazuje na usmerňovanie výkonu danej spojovacej služby v ostatných hasičských jednotkách vo svojom územnom oblasti.

Spojenia organizácie

1. V HaZZ spojenie sa usporiada a organizuje sa na každom jednom stupni logistických činnosti, riadenia a vedenia. Na vykonávanie činnosti týchto úloh Prezídium HaZZ, Krajské riaditeľstvo HaZZ a Okresné riaditeľstvo HaZZ zriaďuje stredisko operačné a brigády záchranné HaZZ operačné pracovisko. Zároveň určuje zodpovedné osoby (spravidla technik spojovacej služby) v tomto úseku na plnenie daných úloh.
2. Operačné strediská plnia základné úlohy spojovacej služby, prijímajú hlásenia o vzniknutých udalostiach, správy a požiadavky súvisiace s poskytovaním pomoci, vyhlasujú požiarne poplach a plnia ďalšie úlohy vyplývajúce z vedenia dokumentácie spojovacej služby. Operačné strediská plnia úlohy ohlasovne požiarov a musia byť označené tabuľkou s nápisom OHLASOVŇA POŽIAROV.
3. Na neprestáli príjem informácií a správ o nehôd, požiarov, prírodných pohrôm a iných udalostí mimoriadnych sú na spojovacom pracovisku hlavnej požiarnej stanice zavedené minimálne dve linky. Tieto linky sú smerujúce tiesňového volania s číslom 112 a 150 verejnej telefónnej siete.

2.3 Úlohy hasičskej jednotky

- vykonávanie záchranných prác pri pohromách živelných a iných nežiadúcich udalostiach ako napríklad zdolávanie požiaru, poplachu
- zabezpečuje fungovanie odbornej jednoty, zabezpečenie techniky a vecných prostriedkov
- vykonáva odbornú prípravu v určenom rozsahu pre svojich zamestnancov a členov

- informuje bez bezúčelného odkladu o výjazde na zásah a zasiela správy o svojich zásahoch krajskému riaditeľstvu
- vedie a vyhotovuje dokumentáciu hasičskej jednotky

Zásahová činnosť je každá činnosť, ktorú vykoná hasičská jednotka po vyhlásení poplachu až po miesto návratu na základňu.

Zásah sú činnosti zamerané na likvidáciu požiarov a záchranné práce pri pohromách živelných a iných nežiaducich udalostiach za účelom záchrany osôb, zvierat, majetku a životného prostredia

Činnosti počas zásahu sa delia na

- **spoločné (obecné):**
 - **prípravné** – zabezpečujú podmienky potrebné na vykonanie základných činností
 - **základné** – zdoľovanie požiarov, bezpečnosť ohrozených osôb, zvierat
- **ojedinelé (dielčie):**
 - **zabezpečujúce činnosti** – potrebné na vykonanie prípravných a základných činností. Rozoberanie konštrukcií, usmerňovanie plynových prúdov, ochrana konštrukcií proti ich porušeniu, ventilácia, tylové zabezpečenie.

Prípravné činnosti hasičských príslušníkov

Prijatie správy o udalosti

- prijíma sa správa o požiari alebo inej nežiaducej udalosti
- spracúva sa tak, aby mohla byť odovzdaná hasičskej jednotke na vykonanie zásahu

Vyhlásenie poplachu

- cieľom je vyzrozumie hasičskej jednotky určenej na zásah a odovzdanie informácii o nežiaducej udalosti
- vyhlásením poplachu sa pre hasičskú jednotku začína zásah (pred poplach – skrátenie času prípravy – optická signalizácia, zvuková signalizácia)

Výjazd hasičskej jednotky

- cieľom je dostaviť sa s určenými silami a prostriedkami na miesto zásahu
- čas výjazdu je čas od vyhlásenia poplachu po odjazd síl a prostriedkov = 1 minúta

- prerušenie činnosti, presun do šatne, osobné ochranné pracovné prostriedky a vecné prostriedky, nástup do vozidla
- veliteľ zásahu podáva príkaz na jazdu

Doprava na miesto zásahu (jazda)

- cieľom je doprava hasičskej jednotky čo najkratšie a najrýchlejšie na miesto zásahu
- za bezpečnosť jazdy zodpovedá technik – strojník. Môže obmedziť, nie však ohroziť ostatných účastníkov cestnej premávky
- používa sa svetelné a výstražné zariadenie
- čas jazdy je čas od výjazdu hasičskej jednotky do príjazdu na zásahové miesto

Príchod na miesto zasahovania

- cieľom je optimalizácia síl a prostriedkov hasičskej jednotky vzhľadom na jej bezpečnosť
- umiestnenie hasičskej techniky musí byť tak, aby sa neobmedzil výjazd na komunikáciu a v prípade ohrozenia musí byť možný čo najrýchlejší ústup

Prieskum

- najdôležitejšia a najnebezpečnejšia činnosť
- vykonávajú ho minimálne 2 ľudia
- získavanie informácií o situácii na mieste zásahu
- vykonáva sa pred, počas a po skončení zásahu všetkými dostupnými prostriedkami (z vnútorných aj vonkajších strán), lesné požiare – letecky

Bojové rozvinutie

- príprava a rozmiestnenie síl respektíve prostriedkov na zásah
- určenie hlavných úloh a smeru zásahu
- rozdelenie priestoru na zásahové úseky

Základné činnosti jednotky

Záchrana osôb

- má prednosť pred záchranou zvierat a majetku
- odstránenie bezprostredného ohrozenia života
- evakuácia a záchrana osôb
 - samostatný odchod, vyvedenie, vynesenie
 - pomocou záchranných prostriedkov (záchranné tunely, prenosné rebríky, plachty, sklzy, doskové matrace, lezecká technika a pod.)

Záchrana zvierat

- samostatný odchod
- vyvedenie jednotlivých kusov (kone)
- vyvedenie vodcu stáda (dobytok)
- vynesenie (malé kusy)

Lokalizácia požiaru

- zamedzenie šíreniu požiaru
- dostatok prostriedkov na jeho likvidáciu

Likvidácia požiaru

- úplné prerušenie horenia
- nehrozí opätovné rozhorenie

2.4 Postup riadenia príslušníkov pri zásahu v praxi

V súčasnej dobe HaZZ stále častejšie sa zúčastňuje nie len na hasení požiarov, ale pri haváriách, nehodách.

Hasičské jednotky sa riadia staveným postupom pri každej mimoriadnej situácii.

V každodennej praxi je postup nasledovný:

1. Príjem správy z linky 112 o vzniku mimoriadneho prípadu na operačné stredisko HaZZ.
 - podáva sa presná adresa, kde vznikla udalosť,

- základné informácie o udalosti, ktoré obsahujú pravdepodobný druh, rozsah a ohrozenie prípadu,
- podáva sa návrh na najvhodnejšie a najrýchlejšie príjazd odbornej jednotky na mimoriadne miesto
- spätné overenie.

Tieto informácie sa prijmu telefonickou komunikáciou, aj písomnou komunikáciou cez prepojenie jednotiek.

2. Vyhlásenie poplachu na hasičskej stanici

- predpoplach
- oznámenie hasičskej jednotky a preloženie všetkých informácií
- určenie techniky na zásah

3. Výjazd jednotky zo stanice

- Všetky potrebné vybavenia na zásah, výstroje a výzbroje sú pripravené.
- Nastúpia do vozidiel, veliteľ podá príkaz na výjazd,
- Spájajú sa s operačným strediskom
- Opustenie hasičskej stanice do 1 minúty od vyhlásenia poplachu.

4. Doprava na miesto zásahu

- So zapnutou svetelnou a výstražnou zvukovou signalizáciou jazda na miesto udalosti,
- voľba najrýchlejšej a najkratšej trasy,
- nepretržité spojenie so základňou, poučenie o prekážkach a iných skutočnostiach,
- spresnenie informácií z operačného strediska
- predbežná príprava činnosti veliteľom zásahu.

5. Príjazd na miesto mimoriadnej udalosti

- ohlásenie príjazdu na miesto zásahu operačnému stredisku
- vyhovujúce umiestnenie hasičskej techniky

6. Zisťovanie miesta vzniku udalosti

- rozsah udalosti a ohrozenie
- prípadne zaistenie ďalších prostriedkov a síl

7. Predbežný rozsah veliteľom výjazdu

8. Likvidácia udalosti

- vykonávanie hasičskej činnosti a úlohy pre odstránenie poplachovej udalosti

9. Odovzdanie miesta zásahu

- preverenie miesta mimoriadnej udalosti po ukončení zásahu
- odovzdanie miesta zodpovednej osobe
- opatrenia a poučenie majiteľa
- oznámenie operačnému stredisku o ukončení zásahu.

10. Opustenie miesta zásahu

- kontrola kompletnosti použitých prostriedkov, výstrojov a výzbrojov
- v prípade možnosti doplnenie hasičských látok
- oznámenie operačnému stredisku o návrate na hasičskú stanicu
- výber najkratšej a najrýchlejšej trasy

11. Uvedenie hasičskej jednotky do pohotovosti

- návrat jednotky na stanicu
- kontrola vozidiel – doplnenie hasičských látok, výmena poškodených výzbrojov a výstrojov
- ošetrovanie a očistenie hasičskej techniky a ich umiestnenie do pohotovostného stavu

12. Následná dokumentácia udalosti a zásahu potrebné aj pri odovzdaní služby výmennej jednotky. [25]

2.4.1 Hasiaci prístroj

Z legislatívneho hľadiska hasiace prístroje upravuje vyhláška MV SR č. 719/2002 o prenosných a pojazdných hasičských prístrojov, ich vlastnosti, podmienky prevádzkovania a zabezpečenie pravidelnej kontroly. [26]

Hasičský prístroj je technické zariadenie, ktoré slúži na hasenie požiaru. Vzhľadom na to, že hasičské prístroje nemajú veľkú kapacitu, slúžia na hasenie predovšetkým v počiatkovej fáze rozvoja požiaru.

Pozostáva z tlakovej nádoby, ktorou náplňou je hasičská látka. Po ručnom otvorení ovládacej armatúry účinnosťou tlakovej energie akumulovanom vo výtlačnom plyne umiestnenom priamo v tlakovej nádobe alebo v samotnej tlakovej patrône vytláčaná na miesto požiaru.

Základné efekty hasičských prístrojov sú:

- chladiaci efekt,
- desivý efekt,
- izolačný efekt,
- zamedzujúci efekt prísunu paliva,
- chemická inhibícia.

Rozdelenie hasiacich prístrojov:

A. podľa spôsobu transportu:

- prenosné – do 20kg,
- pojazdné – nad 20 kg.

Pojazdné hasičské prístroje sa delia na:

- prístroje na ručnom vozíku,
- prístroje na prípojnom vozidle. Majú prípojnú guľu a uvedenú maximálnu nosnosť.

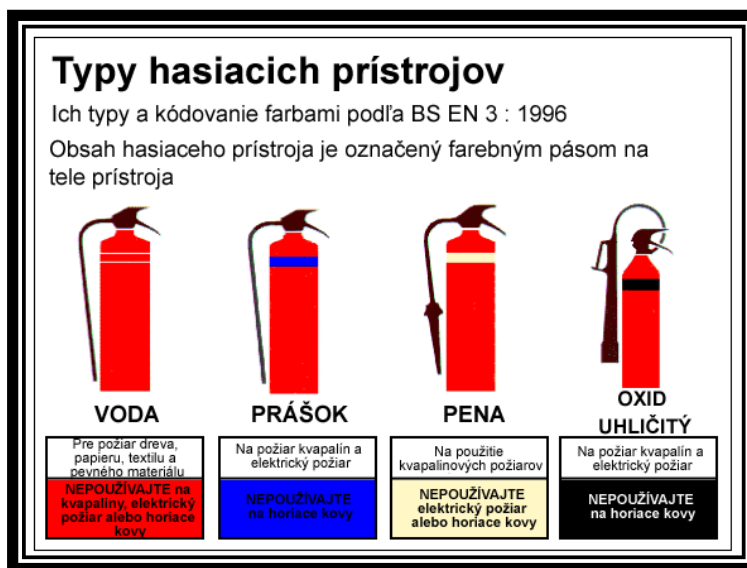
B. podľa druhu hasiacej látky:

1. prenosné:
 - a) vodné hasiace prístroje,
 - b) penové hasiace prístroje,
 - c) práškové hasiace prístroje

- d) snehové – CO₂ hasiace prístroje,
- e) halónové náhrady.

2. pojazdné:

- a) vodné hasiace prístroje,
- b) vodné hasiace prístroje s prísadami,
- c) penové hasiace prístroje,
- d) práškové hasiace prístroje,
- e) snehové – CO₂ hasiace prístroje.

Obr. 2.5 Typy hasiacich prístrojov

Zdroj: vlastné spracovanie, na základe [27]

Triedenie hasičských látok:

Hasičské látky, ktoré tvoria tlakovú nádobu môžeme rozdeliť do 5 kategórii.

- 1) Látky, ktoré sú pevné, horiace plameňom alebo tlejúce okrem kovov.
- 2) Látky, ktoré sú kvapalné horiace plameňom, ako napríklad benzín alebo lieh.
- 3) Plynné látky.
- 4) Ľahké alkalické kovy, ako horčík a jeho zlúčeniny s hliníkom.
- 5) Tuky a rastlinné oleje.

Všetky parametre sú technickými normami upravené.

Po odstránení poistky, čo znamená spúšťanie spúšťacieho mechanizmu sa uvedie hasiaci prístroj do činnosti. Na prenosnom sa spustí prstom, kde je tlačná páka a narážacia hlavica. Na pojazdnom prístroji je ovládacia páka a ručné koleso. [27]

2.4.2 Hasičská výzbroj

Každý príslušník a člen HaZZ pri požiari alebo v mimoriadnych situáciách pri zásahu musia chrániť svoje telá pred plameňmi a extrémnymi teplotami. Každá hasičská jednotka musí byť vybavená so spoľahlivým a odolným výzbrojou.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky zabezpečuje pre každého príslušníka a člena HaZZ pracovné oblečenie od rôznych slovenských aj zahraničných firiem. Medzi zmluvnými stranami je uzatvorená Rámcová dohoda.

Požadujú sa rôzne technické špecifikácie, parametre a funkcionality, ktoré sú podkladané normami a legislatívou Slovenskej republiky. Zásahové odevy musia byť posudené nariadením vlády Slovenskej republiky č. 35/2008 Z. z., smernici Rady 89/686/EHS v znení smerníc č. 93/68/EHS, č. 93/95/EHS a č. 96/58/ES.

Štúrovská hasičská stanica je zabezpečená len s tou najkvalitnejšou výzbrojou od renomovaných výrobcov ako sú napríklad FLIR, ADALIT, KSE – LIGHTS, Scotty FIREFIGHTER.

Typy zásahových odevov:

1. Ľahké zásahové obleky

- sú určené na ochranu tela hasičov pri hasení požiaru vo voľnom teréne a pri sprievodných činnostiach.
- Jednvrstvový ochranný odev musí byť dvojdielny s prekrytím. Pozostáva z kabáta a nohavíc. Pod obleku majú nehorľavé termotričko a spodky pred sálavým tepom. Nesmie obmedzovať hasiča pri žiadnom pohybe a činnosti pri vykonávaní likvidácií zásahu, požiarov v otvorenom teréne.

- Na zásahovom odevu musí byť vyjadrený označenie príslušnosti k zboru – „HASIČI“. Na odevoch s vonkajšou vrstvou v modrej farbe je označenie napísané v modrej farbe, a s červenou vonkajšou vrstvou je označenie v červenej farbe.

Na obrázkoch môžeme vidieť zásahový odev ľahkého typu, Fire Warrior III.

Obr. 2.6 Zásahový odev predná strana

Zdroj: vlastné spracovanie na základe [27]

Obr. 2.7 Zásahový odev zadná strana

Zdroj: vlastné spracovanie na základe [27]

2. Ťažké zásahové obleky:

- sú určené na ochranu tela hasičov pri hasení požiaru v interiéroch budov, pri sprievodných činnostiach a na zdolávanie požiarov vo voľnom priestranstve.
- Sú viacvrstvové zásahové odevy, ktoré zaručujú maximálnu úroveň ochrany. Predstavujú vrchnú vrstvu, vlhkostnú a tepelnú bariéru.
- Odev musí byť dvojdielny, ktorý pozostáva z kabáta a nohavíc. Nemôže obmedzovať hasiča pri pohyboch a činnosti pri vykonávaní zásahu a odstránení požiaru. Zostava odevu musí byť bez možnosti oddelenia jednotlivých častí.
- Označenie „HASIČI“ je také isté, ako aj na ľahkých zásahových oblekoch.
- Ťažký zásahové oblečenie v červenej farbe musí mať vyšitý znak „HVIEZDY ŽIVOTA“ a umiestnený zlatý nadpis „ZÁCHRANNÁ SLUŽBA“.

Na obrázkoch môžeme vidieť zásahový komplet ťažkého typu, TIGER PLUS, ako sa symbol HVIEZDY ŽIVOTA a červený zásahový oblek s nadpisom „ZÁCHRANNÁ SLUŽBA“

Obr. 2.8 Zásahový odev predná strana
Zdroj: vlastné spracovanie na základe [27]

Obr. 2.9 Zásahový odev zadná strana
Zdroj: vlastné spracovanie na základe [27]

Obr. 2.10 Hviezda života
Zdroj: vlastné spracovanie na základe [27]

Obr. 2.11 Červený zásahový oblek
Zdroj: vlastné spracovanie na základe [27]

2.4.3 Vozidlový park Hasičskej stanice v meste Štúrovo

Obr. 2.12 Vozidlový park Hasičskej stanice v Štúrovo
Zdroj: vlastné spracovanie

Okresné riaditeľstvo Hasičského a Záchraného zboru vydal Hasičskej stanice v Štúrovo 5 + 1 dopravných prostriedkov v roku 2005.

VODNÁ DOPRAVA

Najmenej využívaný dopravný prostriedok je čln stanice. Slúži na vykonávanie záchranej práce počas povodní, nehôd a iných mimoriadnych situáciách na vodnej oblasti. Zapôsobí pri evakuácií a záchrane obyvateľov, zvierat alebo majetku v oblasti ohrozenými záplavami. Tak isto slúži aj pri potápačských prác na záchranu. Záchranné práce vykonáva Záchranná povodňová služba.

Príslušníci Hasičskej stanice realizujú zdokonaľovaciú prípravu a praktický výcvik s hasičskou technikou.

Čln Marina

Vecné prostriedky, ktoré obsahuje čln sú:

- 4 ks vrhacie lano,
- 1 ks kotva s reťazou,
- 2 ks záchranné kolesá,
- 1 ks plastový hák na hliníkovej rúčke,

- 2 ks pádla,
- 1 ks plastová nádrž na pohonné hmoty,
- 1 ks zástava Slovenskej republiky,
- 10 ks záchranné vesty,
- 1 ks kotviace lano,
- 2 ks bóje,
- 2 ks svetlá,
- 1 ks lekárničky,
- 1 ks náhradná vrtuľa,
- 1 ks lano,
- 1 ks plávajúce lano.

Obr. 2.13 Čln Marina
Zdroj: vlastné spracovanie

Napriek tomu, že mesto Štúrovo leží na brehu Dunaja, čln Marina sa pri zásahoch veľmi nevyužíva.

Opakom, bola populárna a využívaná pred pár rokmi dozadu. V roku 2002 spôsobením stúpnutím vodnej hladiny nad brehy Dunaja zaplavilo pomerne veľkú časť Štúrova. Hasičská stanica na Dunajskom nábreží bola zaplavená. Akcieschopnosť jednotky a priebeh výkonu služby bol narušený. Na pomoc boli člny a ostatné pomocné dopravné prostriedky Záchranej povodňovej služby.

Dnešný vybudovaný povodňový múr v tejto oblasti ochráni naše životné prostredie pred prírodnými katastrofami.

Obr. 2.14 Záplava Hasičskej stanice v roku 2002

Zdroj: vlastné spracovanie, na základe [27]

Tieto obrázky sú vystavené v interiéri Hasičskej stanice, ako pamiatka na prírodnú katastrofu nášho mesta.

CESTNÁ DOPRAVA

Automobilová výbava Hasičskej stanice.

Mercedes Benz Vario 816D

Obr. 2.15 Hasičské vozidlo typu Mercedes Benz Vario 816D

Zdroj: vlastné spracovanie

Je typ vozidla A1 s celkovou hmotnosťou do 7500 kg s posádkou 1 + 4. Nádrž na vodu má 1000 l a nádrž na penidlo 50 l.

Menovitý výkon čerpadla je 1200 l/min. pri 1 MPa a nasávacej 3 m. Vysokotlak má 250 l/min. pri 4 MPa a prietokový naviják 60 m.

Využíva sa na cestné komunikácie. Je určený na technické zásahy, nakoľko má nízko podvozok a malú nádrž.

Rozdelenie časti Mercedes - Benz Vario 816D

Mercedes - Benz Vario 816D je rozdelená na 5 častí, a to:

1. Kabína mužstva

Je vybavená termokamerou, diaľkovým ovládačom na bránu a svetlometov, naďalej kľúčom k mestskému hydrantu, knihou na nebezpečné látky, ďalekohľadom, digitálnym fotoaparátom, rozbíjačom skiel, kansasier na penidlo 20 l a pod.

Je vybavená ostatným príslušenstvom k lanovému navijáku v prenosnej taške a zdravotníckym výstrojom.

2. Pravá strana nadstavby

V tejto časti vozidla nájdeme podzemný hydrantový nadstavec, predlžovacie káble, pítku na rezanie autoskla, krompáč, sekeru, dopravný kužel, hadice typu B a C a prenosné hasiace prístroje, ktoré sú snehové a práškové.

3. Ľavá strana nadstavby

Nadstavbu tvoria záchrannárske náradie, zámočnicke náradie a elektronáradie. Medzi nimi môžeme nájsť napríklad: vysokotlakové zdvíhacie vankúše, motorovú pílu typu 385 XP Husqvarna, vysokotlakové hadice 5 metrové, sadu imbusových kľúčov, elektrikárske skrútkovače a pod.

4. Zadné dvere

Priestor pre uloženie lopaty, prúdnice, hákových kľúč, penotvorný nadstaveca rodel'ovače.

5. Strecha nadstavby

Prostriedky, ako trhací hák, plastové sudy VAPEX, vysúvací rebrík hliníkový 8 metrový sú uložené v tejto časti vozidla.

Medzi povinnou výbavou vozidla patrí:

- klin pod kolesá,
- sada základného náradia,
- lekárnička,
- výstražný trojuholník,
- sada náhradných žiaroviek,
- zdvihák,
- tlakomer.

Ochranné prostriedky vo vozidle predstavujú: pracovné a dielektrické rukavice, reflexnú vestu pre prácu na vozovke, reduktor tlaku s hadicou, ochranný oblek a ochranné prostriedky, plastovú krabičku na zber vzoriek a vyvádzaciu masku.

TATRA CAS 32 T815-7

Obr. 2.16 Hasičské vozidlo TATRA CAS 32 T815-7

Zdroj: vlastné spracovanie

Obr. 2.17 Hasičské vozidlo TATRA ľavá časť

Zdroj: vlastné spracovanie

Cisternové vozidlo slúži na prevádzky pozemných komunikáciách, lesných cestách v teréne a na montáž účelových nadstavieb na rám podvozku.

Automobilové vozidlo typu 1D je prispôsobené pre brodenie do hĺbky 1200 mm. Je určené na prevádzku v miernej klíme v rozmedzí teplôt:

- - 30 °C až + 40 °C prevádzkyschopnosti,
- - 40 °C až + 55 °C skladovateľnosti a odolnosti.

Celková hmotnosť TATRA CAS 32 T815-7 je 2500 kg s kabínou vodiča, ktorá je jednopriestorová, sklopná s prielezom s posádkou 1 + 3. Karoséria nadstavby je uzavretá.

Súčasťou cisternového automobilového vozidla je čerpadlo typu THT TO 3000, ktorou menovitá sacia výška je 3 m, menovitý manometrický tlak je 1,0 MPa a vysokotlak 4,0 MPa. Podobnou súčasťou sú aj navijáky, ktoré sa delia na 2 typy:

1. priestorový naviják, ktorou dĺžka hadice je 60 m,
2. lanový naviják, ktorou maximálna ťažná sila je 5100 kg a dĺžka lana 30 m.

Jeho objem nádrže na vodu má 9000 l a nádrže na penidlo 540 l.

Má stály pohon prednej nápravy a pripojiteľný pohon prednej nápravy, ktoré majú vzduchové vlnovky pod rámom, hydraulické tlmiče a priečny stabilizátor.

Využíva dvojokruhový systém riadenia s monoblokom.

IVECO TRAKKER CAS 30

Obr. 2.18 Hasičské vozidlo typu IVECO TRAKKER CAS 30
Zdroj: vlastné spracovanie

Obr. 2.19 IVECO TRAKKER – otvorená pravá časť
Zdroj: vlastné spracovanie

IVECO TRAKKER CAS 30 je predstavené, ako cisternové vozidlo určené na cestnú komunikáciu a nespevnené povrchy.

S celkovou hmotnosťou 26000 kg záchranná technika s posádkou 1 + 3, odvezie 9000 l vody a 800 l hasičskej peny. Maximálnu zaťaženosť má 25 tón.

Čo sa týka kompozície vozidla, zahŕňa:

- ľavú a pravú prednú skriňu, ktorá pozostáva z plávajúceho čerpadla, z kanistra pre pohonné hmoty, záchranného lana 30 m, výstražného kužľa 500mm, práškoveho hasiaceho prístroja a pod.,
- hornú plošinu obsahuje prúdnicu na strednú penu, saciu hadicu 125x2 m, prúdnicu na strednú a ťažkú penu a pod.,
- ľavú a pravú zadnú skriňu, kde nájdeme kanister na penidlo, objímku na hadice, tlakovú hadicu 75x20 m, rozdeľovače, hydrantované nadstavce a pod.
- zadnú skriňu, kde sú uložené tlakové hadice 75x5 m, zberače a kľúče na sacie hadice. [29]

Iveco Magirus Multistar

Obr. 2.20 Hasičské vozidlo IVECO Magirus Multistar

Zdroj: vlastné spracovanie

Hasičské záchranné cisternové vozidlo typu 1D je zabezpečené výškovou automobilovou technikou. Využíva sa pri výškach zástavby 28 m.

S bezpečnostným podvozkom je schopným jazdy všetkým pozemným komunikáciám. So svojou výbavou poskytuje pomoc, ak je ohrozené zdravie, majetok a život osôb, najmä pri:

- hasení požiaru,
- záchrane a evakuácií osôb, ktoré nastalo pri nehode,
- vyslobodzovaní osôb pri ťažkých klimatických podmienok, tesných priestorov a závalov,

- poskytovanie prvej záchranej pomoci osobám s ťažkým zdravotným postihnutím na mieste zásahu,
- záchrane osôb z voľných hĺbok a výšok.

Celková hmotnosť vozidla je 18000kg s posádkou 1 + 5. Jeho technické rozdelenie sa delí na nasledovne:

- podvozok a motorová časť,
- kabína posádky,
- nadstavba,
- teleskopický výložník,
- čerpadlo,
- primiešavacie zariadenie,
- prietokový naviják,
- osvetľovací stožiar,
- zabudovaná elektrocentrála.

Medzi povinnou výbavou vozidla patria: ručné čerpadlo s 5 m hadicami, rozpínací valec, sada ťažných reťazí, zdravotnícke výbavy, prenosné hasiace prístroje, hasiace rúška, pákové nožnice, sada zámočnickeho a elektrikárskeho náradia, ochranné oranžové vesty posádky, pohonné hmoty v prepravných obaloch pre každý agregát v automobiloch a podobne. S vybaveným teleskopickým výložníkom a záchranným košom je záchranná výška do 28 metrov. Dovoľené zaťaženie koša je do 270 kg, čo predstavuje 3 osoby. [30]

V roku 2003 vypukol požiar 12 podlažnej výškovej budovy, paneláku v Štúrove. Pri požiari zhoreli bytové jednotky od ôsmeho podlažia až pod dvanásť. Prvotný zásah bol vykonaný príslušníkmi zo Štúrova. Technika a pracovná sila nebola postačujúca. Boli vyžiadané pomocné posily Nových Zámkov, Komárna, Dobrovoľné hasičské zbory. Nakoľko výšková technika nebola dostatočne vybavená, pomoc prišla priamo z Maďarska.

Pri zásahu bolo evakuovaných okolo 75 osôb, z nich 12 detí. Záchranu vykonávali 33 príslušníci.

3 Identifikácia kritických miest a návrh opatrení a zlepšení

Podľa podrobnej analýzy vedľajšej stanice Okresného riaditeľstva HaZZ a na základe poskytnutých informáciách a rady som sa dospela k tomu, že vybavenie hasičskej techniky nie je dostatočne široké na expresnú ochranu a bezpečnosť obyvateľstva.

Kritickým miestom v logistickom reťazci je vybavenie hasičskej techniky. Mojm návrhom je rozšírenie vozidlového parku Hasičskej stanice.

V meste sa nachádzajú určité miesta a budovy, ktoré by neboli včas zabezpečené a chránené kvôli nedostatku vozidiel a techniky.

Prvým kritickým miestom z predchádzajúcej kapitole by som určila 12 poschodové výškové budovy – paneláky. V Štúrove – 5x 12 poschodové paneláky. Čo znamená cca. 1500 bytov, cca. 70 nebytových priestorov, milióny eur majetku a predovšetkým cca. 4300 ľudských životov a zvierat.

Hasičská stanica je vybavená výškovou technikou Iveco Magirus Multistar, ktorá pôsobí len do 28 m záchrannou výškou. Táto výška umožňuje záchranu maximálne do ôsmeho poschodia budovy. Na to, aby bol zásah prvotný a postačujúci v týchto budovách, hasičská technika je nepostačujúca. Prvým nevyhnutným krokom je zvolávanie HaZZ v Nových Zámkoch, prípadne závodných ostrihomských hasičov z Maďarska pre nevyhnutú pomoc o rozšírenie techniky, vozidiel a príslušníkov. Výpomoc inej jednotky v reálnych podmienkach pri výjazde predstavuje niekedy až hodinový čas dojazdu k danému zásahu.

Hasiči sú odkázaní na vlastné technické prostriedky a vlastné sily, nakoľko najbližšia hasičská stanica je vzdialená 48 km. Z miesta zásahového obvodu dojazdový čas jednotky cez obce môže trvať niekedy aj 20 – 30 minút. Požaduje viac príslušníkov a hasičov. Je to zbytočné strata času.

3.1 Návrh vozidlo

Riešením tohto problému by bolo zabezpečenie Ministerstva vnútra, respektíve Hasičského a záchranného zboru organizačnej jednotky v Nitre, hasičskej stanice v Štúrove automobilové vozidlo s výškovým dosahom 42 m, typu AP 42 MB ACTROS 2641 6x4.

Obr. 3.1 Automobilová plošina 42 MB ACTROS 2641 6x4

Zdroj: [27]

Hasičská automobilová plošina je určená na hasenie požiarov, likvidáciu mimoriadnych udalostí a technických zásahov v maximálnej výške 42 m.

Vozidlo s hmotnosťou 26000 kg, pozostáva z podvozkovej časti s dvojmiestnou kabínou a účelovej nadstavby. Jeho pohyblivá kombinovaná konštrukcia zahŕňa 5 dielne teleskopické rameno a na jednodielnom kĺbovom ramene jeden kôš. Ramená sú vybavené záchranným rebríkom a nadstavbu možné ovládať nie len z obsluženého miesta, ale aj v ploche točnice a koša.

Maximálne zaťaženie koša je 400 kg. Oproti Iveco Magirus Multistar, ktorého hmotnosť koša je 270kg, je o 130 kg zaťaženejší. [30]

Do toho 130kg môžeme rátať viac zachránených osôb v rovnakom čase, viac hasičov a príslušníkov na zásahu alebo viac technických zariadení pri pomoci.

Na základe s porovnaním s ostatnými hasičskými vozidlami, zabezpečenie tohto typu automobilovej techniky by bol najvhodnejší, najpresnejší a najrýchlejší spôsob vykonávanie pomoci a ochrany obyvateľstva pri 12 poschodových panelákoch v Štúrove. Tým pádom strata času a vzdialenosť na zabezpečenie tejto výškovej techniky by bol vyriešený. V kritických situáciách, 1 minúta, 60 sekúnd môže trvať večne a spôsobiť katastrofu.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky si môže zakúpiť Automobil HZS typu 1D od spoločnosti AUTO – IMPEX spol. s.r.o. Spoločnosť ponúka široký a kvalitný výber produktov. Je populárnym dodávateľom technických vozidiel a zariadení na trhu.

Kúpna cena hasičského výškového zariadenia je 995 000€.

Okrem samotného vozidla, v cene je zahrnuté školenie obsluhy vozidla, obsluha a používanie dodaného a záchranného zariadenia vozidla.

Súčasťou výbavy je rezervné koleso, sada nákladného náradia, podložky na opevnenie tabuliek, platné osvedčenie o evidencii, návod na obsluhu a údržbu vozidla a servisná knižka.

Spoločnosť poskytuje záruku na 24 mesiacov a ponúka aj garanciu záručného a pozáručného autorizovaného servisu. Predávajúci zabezpečí servis na vlastné náklady vo vlastných servisných strediskách.

3.2 Návrh hrádza

Ďalším kritickým miestom by som poukázala na ohraničenú oblasť Štúrova a okolitých obcí s riekou Dunaj.

V druhej časti práce už bolo spomenuté, že v roku 2013 vybudovali protipovodňový múr na Dunajskom nábreží, ktorý obráni obyvateľov ich majetku, zvierat a pri povodni 1. a 2. stupňa.

Tak isto máme vybudovanú hrázu, skoro 5 km.

A čo je s ostatnými oblasťami, kde nie je ani hrádza ani múr? Pri väčšom zvýšení hladiny rieky Dunaj, povodeň zasiahne územie ktoré môže zničiť životné prostredie, pozemky, majetky, pozemky a záhrady stoviek obyvateľov nehovoriac o chovaných zvierat v tomto areály. Na evakuáciu, ochranu a pomoc je stanica vybavená jedným člnom so šesťčlennou posádkou.

Do tejto tematiky by som ešte vsunula ako kritické miesto samotnú riekou a Most Márie Valérie. Hlavne v letnom období ľudia využívajú svoje člny a vodné skútre. Dennodenne sa prechádza cez most, kde ľudia obdivujú výhľad. V týchto prípadoch sa môže hocikedy stať nehoda.

Pri väčšej katastrofe by možno čln Marina nebola postačujúca kvôli výkonu a veľkosti člna. Tým môžeme myslieť napríklad na väčší prúd rieky.

Povodňové záchranné služby vykonávajú záchranné služby počas takých typov povodní v mimoriadnych udalostiach a nehôd na vodnej ploche.

Najbližšia vodná záchranná služba sa nachádza v Nových Zámkoch, 53 km vzdialenosti od mesta Štúrovo. Dojazdový čas jednotky môže trvať aj 20 – 30 minút. [32]

3.3 Návrh čln

Keby hasičská stanica bola vybavená širšou vodnou dopravnou infraštruktúrou, v mimoriadnych situáciách by mohli reagovať a zasiahnuť hneď po oznámení poplachu oveľa rýchlejším a výkonnejším výstupom.

Na riešenie tejto problematiky by som odporučila zabezpečenie minimálne dvoch univerzálnych záchranných čln.

Keby už dostupný čln hasičskej stanice nebolo postačujúci v mimoriadnych situáciách, univerzálny záchranný čln typu UZC 440 Základná verzia by bol najvhodnejším prostriedkom.

Tieto situácie môžu byť povodne, ale aj bežné nasadenie výjazdových skupín na menších vodných tokoch a vodných plochách. Jednoduchá transport, a jeho ľahká manipulácia, bezpečnosť pri činnostiach hasičov potvrdzuje len správnu voľbu.

Jeho prednosťou je univerzálnosť. Čln je špeciálne vyvinutý na súčinnosť s hasičmi a záchranármi pre použitie zaťažených a extrémnych podmienok. Je ideálnym prostriedkom pre záchranu a prepravu osôb pri povodniach.

Jeho konštrukciu tvoria dvojité valce členené vertikálnymi prekážkami na 4 nezávislé vzduchové komory, nafukovacie dno a priečne valce. Vďaka pevnej konštrukcii uzavretého oválu odoláva obrovským tlakom vody a nárazom. Má jednoduchú manipuláciu a ľahkú ovládateľnosť.

Posádka člna môže byť maximálne 6 osôb, a nesmie prekročiť hmotnosť záťaži 750 kg.

Presná nákupná cena tohto dlhodobého majetku je 7797€ na 1 kus. Náklady na zakúpenie dvoch univerzálnych člnom by bolo 15594€. [33]

Obr. 3.2 Univerzálny záchraný čln

Zdroj: [27]

4 Zhodnotenie návrhu

V poslednej časti diplomovej práce by som zhrnula návrh odporúčaní a zlepšení podľa mojich znázornených kritických miest v Štúrove a oblasti mesta Štúrova.

Počas mojej hlbokaj analýzy Hasičskej stanice v Štúrove a študovaní celej organizácie HaZZ som sa dospela k tomu, široko vybavená Hasičská stanica v Štúrove počnúc s technickými a vecnými prostriedkami až po odborných príslušníkov, vozidlový park hasičskej stanice nie je dost' postačujúca hasičských príslušníkov na vykonávanie svojich odborných činností v určitých oblastiach nášho územného mesta a okolia.

Ako prvý návrh v predchádzajúcej časti práce som spomenula vozidlo s výškovým dosahom 42 m, typu AP 42 MB ACTROS 2641 6x4.

Hasičská automobilová plošina tohto typu je určená na hasenie požiarov, odstránenie mimoriadnych udalostí a technických zásahov v maximálnej výške 42 m. Keby stanica bola vybavená vozidlom tohto typu, pri ohrození životného prostredia, majetkov, zvierat a prvom rade záchrane životov by vedeli naši hasiči vykonať prvotnú zásah, bez zbytočnej straty času na čakanie pomocnej techniky. Hlavne, keď sekundy sa rátajú a ide o život ľudí.

Rozšírenie vozidlového parku Hasičskej stanice by cenovo bolo veľmi náročné, nakoľko nákupná suma automobilovej plošiny s povinnou výbavou by stála 995 000€.

Pre MV SR by boli vysoké náklady, ale podľa môjho názoru sa cena vozidla nepočíta v takej výške, ako by technické zariadenie bolo využívané na účely záchranu života a životného prostredia, bezpečia obyvateľa.

Druhým bodom v predchádzajúcej časti som spomenula rozširovanie výbavy vodnej dopravnej infraštruktúry Hasičskej stanice v Štúrove.

Napriek tomu, že čln Marina okrem zdokonaľovacích príprav a praktických výcvikov sa veľmi nevyužíva, nikdy nevieme kedy nás zasiahnu záplavy a povodne, nakoľko ležíme na brehu rieky Dunaj. Výbavu techniky by som navrhla zaistenie a zakúpenie univerzálnych záchranných čln, ktoré majú kvalitné vybavenie a populárnym produktom na trhu.

Celková hodnota nakúpených univerzálnych čln by stála 15594€. Sú to náklady vypočítané na 2 kusy techniky.

Celkové vypočítané náklady na rozšírenie vozidlového parku Hasičskej stanice v Štúrove podľa môjho návrhu by stál MV SR 1 010 594 €.

Záver

Logistika je všade okolo nás a pri písaní diplomovej práce som si uvedomila, že sú miesta, kde správna logistika zachraňuje životy. Tak je tomu práve v Hasičskom zbore, kde správne nastavený logistický reťazec ale aj odhodlanie, nebojnosť, pevná vôľa, výdrž zachraňujú zdravie a životy ľudí, a ich majetky. Pri rozhovoroch, ktoré som absolvovala na hasičskej stanici so zamestnancami som zistila, aké je toto povolanie neľahké a koľko veľa síl si vyžaduje. Posledné roky celý svet trápila pandémia COVID19 a svet pocítil množstvo obmedzení a nariadení. Veľa podnikov muselo zmeniť svoj prístup k podnikateľskej činnosti, každý kto mohol pracoval z domu, takpovediac online ale v určitých podnikoch k zmene nedošlo. Tak tomu bolo aj na hasičských stanicach, museli pracovať naďalej v plnom nasadení a vykonávať si svoju prácu denno-denne za každých podmienok. Je to povolanie náročné a som vďačná, že som touto cestou mohla nazrieť do každodenného fungovania hasičskej stanice.

Cieľom diplomovej práce bolo na základe teoretických poznatkov z oblasti logistiky služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľstva a krízového riadenia spracovať analýzu materiálového vybavenia a technického zabezpečenia činností hasičského záchranného zboru v Štúrove. Identifikovať kritické miesta a navrhnúť opatrenia na zlepšenie. Návrh zhodnotiť.

Cieľ práce bol splnený. V prvej teoretickej časti práce, som na základe dostupnej odbornej literatúry spracovala tematiku týkajúcu sa riešenej problematiky. Praktickú časť som venovala charakteristike samotného Hasičského zboru v Štúrove a následnej analýze materiálového a technického zabezpečenia. Na základe zistení, kde sa kritické miesta nachádzajú, som navrhla odporúčania, ktoré by mohli prispieť k zlepšeniu. Odporúčania si vyžadujú aj finančné investície, avšak v tomto odbore šetrenie nemá svoje miesto, nakoľko materiálové a technické zabezpečenie je potrebné k výkone tohto povolania na kvalitnej úrovni.

Zoznam zdrojov

- [1] LEŠČIŠIN, Michal, STERN, Juraj a Andrej DUPAL. *Manažment výroby*. Bratislava: SPRINT, 2008. ISBN 80-89085-00-6.
- [2] MALEJČÍK, Albín. *Logistika*. Nitra: SPU, 2008. ISBN 978-80-552-0018-7
- [3] OUDOVÁ, Alena. *Logistika. Základy logistiky*. Nakladateľství a vydavateľství: Computer Media, [online] 2016. ISBN 978-80-7402-238-8 [cit. 23. 3. 2022] Dostupné z: <https://www.preskoly.sk/upload/stuff/files/276306-ukazka.pdf>
- [4] BUKOVÁ, Bibiána, KUBASÁKOVÁ, Iveta a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Zasielateľstvo a logistické činnosti*. Bratislava: Iura Edition, 2008. ISBN 978-80-8078-232-0
- [5] OUDOVÁ, Alena. *Logistika. Základy logistiky*. Nakladateľství a vydavateľství: Computer Media, [online] 2016. ISBN 978-80-7402-238-8 [cit. 23. 3. 2022] Dostupné z: <https://www.preskoly.sk/upload/stuff/files/276306-ukazka.pdf>
- [6] HALÁSEK, Dušan. a kol. *Logistika v odvetvách služieb*. Přerov: Vysoká škola logistiky, 2013. ISBN 978-80-87179-30-7
- [7] [8] [9] [10] [11] HLAVONĚ Ivan. a kol. *Dopravná a spojová soustava*. Přerov: Vysoká škola logistiky o. p. s., 2010. ISBN 978-80-87179-12-3
- [12] *Dopravná logistika*. Přerov: Vysoká škola logistiky o. p. s., 2018.
- [13] ŠIMÁK, Ladislav. *Krízový manažment vo verejnej správe 2*. Žilina: FŠI ŽU, 2015. ISBN 978-80-554-1165-1
- [14] Zákon č. 227/2002 Z. z. Ústavný zákon o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu
- [15] Zákon č. 42/1994 Z. z. Národnej rady slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva
- [16] Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi
- [17] [18] [19] HALÁSEK, Dušan. a kol. *Logistika v odvetvách služieb*. Přerov: Vysoká škola logistiky, 2013. ISBN 978-80-87179-30-7
- [20] Charakteristika hasičského a záchranného zboru v SR
- [21] Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi
- [22] Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore
- [23] Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Štúrovo
Dostupné: https://www.sturovo.sk/download_file_f.php?id=64715
- [24] Interná dokumentácia
- [25] HALÁSEK, Dušan. a kol. *Logistika v odvetvách služieb*. Přerov: Vysoká škola logistiky, 2013. ISBN 978-80-87179-30-7
- [26] Vyhláška č. 718/2002 Z.z.
- Zdroj: (<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-719>)

[27] Interná dokumentácia

[28] Hasičská výzbroj

Zdroj: <https://www.tophasici.sk/kategoria/hasicska-vyzbroj/>

- https://www.crz.gov.sk/data/att/1491557_dokument1.pdf

[29] Interná dokumentácia

[30] Iveco Magirus Multistar

Zdroj: https://www.crz.gov.sk/data/att/357889_dokument1.pdf

[31] Automobilová plošina 42 Mercedes Benz ACTROS 2641 6x4

http://www.protipoziarne.sk/c-152-AP_42_%E2%80%93_Mercedes_Benz_Actros.html

[32] <https://vzs-nz.sk/>

[33] Univerzálny záchranársky čln <https://www.florianshop.sk/UZC-440-Basic-Version-univerzalny-zachranarsky-cln-d2971.htm#detail-anchor-description>

Zoznam skratiek

AP	automobilová plošina
a pod	a podobne
CO ₂	oxid uhličité
DHZO	dobrovoľný hasičský zbor obce
HaZZ	Hasičský a záchranný zbor
kg	kilogram
km	kilometer
l	liter
m	meter
MB	Mercedes Benz
MPa	Megapascal
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
napr.	napríklad
NL	nebezpečná látka
OOPP	osobné ochranné pracovné prostriedky
OR	Okresné riaditeľstvo
s. r. o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
t. j.	to jest
UZC	univerzálny záchranný čln
ZHZ	závodný hasičský zbor
%	percento

Zoznam grafických objektov a tabuliek

Obrázky

Obr. 2.1 Mapa a register ulíc a námestí územia Štúrovo	24
Obr. 2.2 Technologické vybavenie ohlasovňa požiarov	25
Obr. 2.3 Ohlasovňa požiarov	25
Obr. 2.4 Mapa cestnej siete SR, okres Nové Zámky	25
Obr. 2.5 Typy hasiacich prístrojov	48
Obr. 2.6 Zásahový odev predná strana	50
Obr. 2.7 Zásahový odev zadná strana	50
Obr. 2.8 Zásahový odev predná strana	51
Obr. 2.9 Zásahový odev zadná strana	51
Obr. 2.10 Hviezda života	51
Obr. 2.11 Červený zásahový oblek	51
Obr. 2.12 Vozidlový park Hasičskej stanice	52
Obr. 2.13 Čln Marina	53
Obr. 2.14 Záplava Hasičskej stanice z roku 2002	54
Obr. 2.15 Hasičské vozidlo typu Mercedes Benz Vario 816 D	54
Obr. 2.16 Hasičské vozidlo TATRA CAS 32 T815-7	56
Obr. 2.17 Hasičské vozidlo TATRA ľavá časť	57
Obr. 2.18 Hasičské vozidlo typu IVECO TRAKKER CAS 30	57
Obr. 2.19 IVECO TRAKKER otvorená pravá časť	58
Obr. 2.20 Hasičské vozidlo IVECO Magirus Multistar	59
Obr. 3.1 Automobilová plošina 42 MB ACTROSS 2641 6x4	62
Obr. 3.2 Univerzálny záchranný čln	65

Tabuľky

Tab. 2.1 Štruktúra rozmiestnenia pracovných síl	26
Tab. 2.2 Pracovný poriadok zmenovej služby	29

Schémy

Schéma 1.1 Členenie logistiky podľa oblastí a území	12
Schéma 1.2 Členenie podnikovej logistiky	12
Schéma 1.3 Štruktúra organizácie Hasičského záchranného zboru	20

Autor (vypracovala)	Bc. Denisa Kakarová
Název DP	Logistika služieb požiarnej ochrany obyvateľov vybranej obce
Studijný odbor	Logistika v doprave
Rok obhajoby DP	2022
Počet stran	67
Počet príloh	0
Vedoucí DP	Ing. Markéta Gáspár, PhD.
Anotace	Diplomová práca sa zaoberá dopravnými zabezpečenia požiarnej ochrany obyvateľstva obce. V teoretickej časti práce sa zameriavam na vymedzenie základných pojmov spojených s problematikou - logistikou služieb bezpečnosti a ochrany obyvateľstva, dopravou, charakteristikou hasičského a záchranného zboru v SR a legislatívou v oblasti ochrany pred požiarmi. Praktická časť práce sa sústreďí na analýzu súčasného stavu logistických činností hasičského a záchranného zboru v Štúrove a identifikáciu kritických miest a návrh opatrení a zlepšení.
Klíčové slova	logistika, logistika služieb, logistické činnosti, dopravná infraštruktúra, Hasičský a záchranný zbor, ochrana obyvateľstva, hasič, technické prostriedky, technika, vozidlo
Miesto uložení	ITC (knihovna) Vysoké školy logistiky v Přerove
Signatura	